A 97, 3 I

Auszüge

aus türkischen Handschriften.

Berlin ms. or. 4° 821 (Rūḥī) 1128 (Schamadānizade); 1209

" " " 8° 1040; 1260 1062; 443

" Petsch Nr. 232; 44 (mit Anhang über die Ahmedie)

" " 178-180 مكتوبي; 377

cod. Dresdensis (101, 111, 122, 178

" Halle'sches Waisenhaus

Petsch Pers. Kas. 145a (سلمى) 158 (liegt in dem Verz. der Berliner Neuerwerbungen bei II (ms. or. 8° 302)

I 1

Berlin

ms. or. oct. 443 Anonymer انشاء Siegesbülletin Selim I nach der Schlacht von Merdj Dābiq. nicht bei Feridun.

Bl. 72 vo.

قدوة الاعالى والاعاظم مستجمع جميع المعالى والمفاخر ذو الدولة
الراسخة والعزة الباذخة المحفوف بصنوف لطائف عواطف الملك الاعلا
مصطفى پاشا دامت معاليه توقيع رفيع همايون واصل اوليجق معلوم اولاكه
اردبيل اوغلى واكا انتسابى اولان قوم فجار احلرهم الله تعالى دار البوار
تغيير دين واستخفاف شرع مبين اتدوكى اجلدن محضا احياء مراسم شريعت
غرّا واعلاء كلمة الله العليا ايچون انوله وجودنا پاكنى صفحة روزگاردن حك ايلمك
نيتنه ديار شرقه متوجه اولوب يمن واقبال وفر واجلال الله البستانه نزول اتدكده
سلطان مصرولك اول بى دينله اتفاقى اولب واكا تقويت ايتمكيچون جميع عسكرى
وكمل اسبابى جيشله يولز الق قصدنه حلب كلدوكى مقرر اولوب عالم
شر نفيم محيط اوليجق برطائفكز هنك پرده دين اسلام وهدم شرع مبين سيد
الانام وتخريب بلاد وتعذيب عباد ايدوب كفر والحاد محقق اولوب
كافة اهل اسلام انلرله قلع وقمعنوله وجوبنه عامة علما وفضلا فتوى
ويردكدن صكره انلره معاونت ومظاهرت ايدنلر انلردن اشد اولوب بحسب الشرع
الشريف انلرولك حذفى اولطائفه محذولردن مقدم وواجب واهم اولمغين مناهى
جناب مفتح البوابه كل وعنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو توكل وسيد رسل
وهادى سبل عليه الصلوة والسلامك معجزاتنه توسل ايدوب صولت تمام وشوكت تمام
الهى عاليمقدر سلطانى اوزرينه منصرف قلوب ماه منخوق ايات فتح ايات
الهى عاليمقدر سلطانى اوزرينه منصرف قلوب ماه منخوق ايات فتح ايات
الهى كون بر منزلده قرار اتميوب تاريخ حركت سالكت منزلندن سنه اثنى وعشرين و
تسعمائه حسبوله بكرمى بشنجى كونى يوم الاحده حلبدن ايكى اوج منزل برده داود نبى نك
عليه السلام مقام شريفى واقع اولدوغى صحرا الوظيل ايات ظفر نكار وفتح آثار ايله
مستسعد اوليجق سلطانى جميع بكلرى وعسكر ينوله واراى قرق اللى بيك
مقدارى آدملرى آهن پوش اولوب الايلر بغليوب وصفلر تربوب وقلب وجناحين آياسه
ايدوب قوشلق وقشده كلوب عسكر نصرت مآثرى مقابل اولوب صفاتيله مبادرت اولنوب 73r

طرفیندن جنك وآشوب اولاشوب اكندویه دك نوایر ضرب وقتال اشتعال و
لواعج جنك وجدال اشتداد بولوب ساكنان ملاء اعلا قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِأَيْدِيكُمْ
ويخزهم وينصركم عليهم ويشف صدور قوم مؤمنين اوازه سیله مسامع جنود ظفر رهبری
یرقلدی؟ جابجا نیزه لر لسان حال الله الم نشرح لك صدرك آیتین تلاوت ایدوب و زخم
شمشیر وتیر خصمه سلاحین براقدوروب و وضعنا عنك وزرك حالنی حكایت ایلیوب
وما بینده اولان كشته لر ایچون ناخن نعل مطایادن زمین یوزین یرتوب چشم زره قان
اغلادی وكرد سپاه معركه دن جرم آسمان قبای نیلی الدی مدت مدیده جانبیندن
قاورشمه ودوندرشمه اولوب شیران كارزار ودلیران خنجر گذارلروم هر طرفدن هجوم
ایدوب طوپلرك دود دخانی ابر صاعقه بار اولوب كوكلره آغوب وتیر وتوفك اوزرلرینه
یغمور كبی یاغدی وأمطرنا عليهم مطرا فانظر كيف كان عاقبة المجرمين وشمشیر آتش
فشان وسنان ثعبان نشان قطعا كوز اچدرمیوب أن يفعلكم الفرار وپیاپی پیكان سهام
أينما تكونوا يدرككم الموت پیامن انها ایلردی آخر نسائم فتح وفیروزی لقد نصركم
الله في مواطن كثيرة مهبندن تنسم ایدوب اول معركه ده سلطان مصر دوشب واولوبكی
سودون عجمی نك وبیك باشلرندن لوق اوغلی قانصوك وشام ملك الامراسی سیبانك و
طربلوس ملك الامراسی رتمرسك وحمص نائبی ارسلانك وسلطان دویتداری جان بكوك
وحلبك اولوبكی قانصوك وسائر بكلرینوك وسردارلرینوك واعیان واركاننوك باشلری
كسلوب وصفده بكی دوتلوب حبس اولنوب وسنجاقلری معكوس ویرار ومعتمد آدملری مقید و
محبوس كلوب ولشكرینوك اقل قلیلی باقی قالمش ایدی تب لرزه فرار وانهزام وقشعریره
انكسار وانصرامله سبب تشنج اصابع وقور وتنفر اضالع واعضا اولوب كوبی یوم يفر
المرء من أخيه وأمه وأبيه اوحالتده نقاب توقفی یوزلرندن كوتروب وسر أخذ الذين
ظلموا الصيحة فاصبحوا في ديارهم جاثمين اوزمانده یوز كوستردی عسكر ظفر رهبرم
فرار ایدنلری تعقیب ایدوب قلجدن كچوروب تا حلبه وارنجه رشت وهامون آت وادم
كشته لریله مشحون اولوب ملاطیه ودیویكی ودرنده ومشار وكرك وكاخته وكومی ونهسنی

tärīch des kleinen Nischandjis ٧٤ vs. meiner Hdschfa.

فتح قلعهٔ ملاطیه فتح قلعهٔ دیورکی فتح قلعهٔ درنده

٩٢٢ ٩٢٢ ٩٢٢

فتح قلعهٔ هی فتح قلعهٔ کرکر فتح قلعهٔ کوتاحیه

٩٢٢ ٩٢٢ ٩٢٢

فتح قلعهٔ بیره جك فتح قلعهٔ عنتاب بو قلعه لرك

٩٢٢ ٩٢٢

ضابطلری صیت سطوت قهرمانیدن خوف ایدوب

قلعه لری خالی قالمغین ضبط اولندی

N. K

b 288

Mein lieber Gene

Leider habe ich Sie nicht me
Halil Bey zusammen war, und durf
halten und musste zur Nachkur an
bin.- Vielleicht hat Padel Ihnen
gute Nachricht gebracht, dass ic
Weise aussprechen konnte. Als er
Ihnen dieses meinerseits wiederh
zusammen kommen, damit ich Ihnen

Ihnen wirklich von ganzem Herzen
ganzem Herzen dankbar, dass Sie
öffnet haben. Ich hoffe, dass nu

2

وروم قلعه وبسلين واطانه وانطاقيه وسيس وترسيس وعنتب و
كوندب ولام ثيرت ومكه وحلب بلا تعب توابعى ولواحقى نواحيسى
واراضيسى تلالى وجبالى ايله مفتوح ومسخر اولوب مضافات ممالك
محروسه والحاقات اقاليم محميمدن واقع اولندى الحمد لله الذى هدانا لهذا
هميشه اعداى دين ودولت مقهور واولياء غر وشوكت مسرور واعلام اسلام الى
يوم النشور مسرور وشادان ومتبهج وخندان اتمكيچون فخر الاماجد والاكارم
قلوم اسكندر ارسال اولندى ان شاء الله الاعز واروب تبليغ ايديجك شنلكلر
~~وشادلكلر~~ وشالقلر ايدوب اطرافه وجوانبه بو خبر مسرت اثرى افشا واعلان
ايليه سز شويله بلاسز علامت شريف عالم آرايه اعتماد واعتقاد ايده سز

تاريخ ديكر
شوى شوى سلطان سليم
٩٢٢

تحريراً فى اواخر شهر رجب المرجب
سنه ٩٢٢ سورب حلب

تاريخ
قد فتح مصر
٩٢٢

Ibn Ijās III 43 nennt unter den von Selim eroberten Städten
Gerger كركر, Malatia, بهسنا, sowie einige andere "وغير ذلك"
die Schlacht von Merdj dābiq fand am 25 Redjeb statt.
vgl. Feridun I 399 (erste Aufl.; das Itinerar I 398 ff.)

aus Ms. or. oct. 443

3

(آية =)

عهد نامه كركدركم يزلجق اول بسم الله ايله وقرآن آيه موشح اولا مثلا صورت بودر بسم الله الرحمن
الرحيم قال الله تعالى وهو اصدق القائلين واحق الواعظين يا ايها الذين آمنوا اوفوا بالعقود وقال
عز من قائل واوفوا ~~بالعهود~~ بالعهد الله اذا عاهدتم اكرچه اول سلطان معظم وخاقان مفخم ادام الله
تعظيما وتفخيما حضرتنك فلان بن فلان خان در ذات كامل صفات عالملر اوزرنه منبع رأفت ومعدن
شفقتدر سيف بران وسهم پران برله شكوه وشوكتدر اما مالك الملك جل وعلى دركاهنك بن قولى
عنايت پروردكار وهدايت كردكار برله مادام كه تاج دولت باشمده وخاتم سلطنت پرماغمده در رجاء رجاء
مملكتوم كمسنك خوف ورجاسى يلندن امن رفاهيت اچنده در لكن چون آدامسيلر اراسنده الله تعالى
آد اوزرينه عهد بركدب وارش كلشن ايلمك عادت شامل وسنت متناول در واصلاح امور جمهور خلائق
كه مقتضاء امر خالقدر اولى الامر اوزرنه واجباتدندر پس بو قضايانك مفهومنده تفكر قلب مصلحت
آنى كوردم كه مهمات مصالح رعايايى رعايت ايدوب واول حضرت خداوندوك احباسندن اولام
37vo.
ودستلغى عقدن ذاتمده محكم ايدم پس كندو ارادتمله بلا حيله ولا استثنا قسم ياد قلدم كه والله
الطالب الغالب المدرك المهلك الحى القيوم الذى بيده الملكوت كل شئ وهو السميع العليم اشبو ساعتدن
كه تاريخ هجرينك سكز يوز طقوزنجى يلنك شعبان مبارك غره سى كه جمعه كوننك وقت عصردر اول عالى جنابك
مودت صوتيله كوكلدن كينه وعداوت چركن يويب خلوص محبتى كندوزمده مستحكم قلدم
كه شمديدن صكره قولا وفعلا وعقلا وعادتا بندن ووزيرلرمدن وبكلرمدن وقوللرمدن فى الجمله
نيم تخت بدمده اولان ادمى زاده دن شول حالده كه اول طرفدن نقض عهد صادر اولمامش اولا
بو آندى وبو عهدى صيغه صراحة ودلالة نسنه صادر اولميه كه حضرت رسالت صلوات الله عليه وعلى
آله بيورمشدركه لا يمين الا بالله پس الله آدى آكلدقدن صكره طلاق اكمق وفلان شرايطدن نسنه
ذكر اتمك آيين اسلام واركان فخامه منافى اولدوغيچون آندى الله آدى اوزرينه قصر ايدوب حق تعالى
دركاهنه صغندوم كه والذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه بلوكندن ~~اولوب~~ اولب اوليك
هم الخاسرون دن عد اولنمايم وكفى بالله شهيدا حق تعالى حضرتنى وفرشتلرنى وارواح انبيايى و
حاضرلر طانق قلدم والله ولى الاعانة بالتوفيق

قم

؟ رجالى = ٦

Berl. Hdschft. 8°. 443, 37r

كافر پادشاه لرنه بويله يازه

امير سپهسالار مقدم فيلقوس مكرم بطلميوس اعلم حافظ الصليب الاعظم
ناصر انصار النصارى صاحب الدولة العزة ضابط الانجيل وامينه
مخلص المسيح ويمينه فخر الحوارى كهف النصارى كرال مفخم ختم عواقبه
بالخير مثال شريف دكجك بلاسن كه دعاء اخر والسلام على من اتبع الهدى
نوع ديكر مقر البطارقة رئيس الملكانية عظيم الروم والارمن فلان كافر

lam, Bd. 13, Heft 1/2, gekommen sind. Wir untersuchten daraufhin sofort diese Angelegenheit und mussten zu unserem Bedauern feststellen, dass unser Expedient wiederum Ihre Innsbrucker Adresse genommen hat. Wir haben aber sofort an das Hauptpostamt in Innsbruck in dieser Sache geschrieben und darum gebeten, dass die Sendung an Ihre Berliner Adresse zurückgeleitet wird. Wir haben die Hoffnung, dass Sie Ihrer Separata nicht verlustig gehen werden, doch bitten wir Sie wegen der dadurch entstandenen Verzögerung um Verzeihung.

In ausgezeichneter Hochachtung

sehr ergeben

Walter de Gruyter & Co.

ppa Dubeurand

[illegible]

Anzeige aus cod Basel.

ost. 1040

f 97 k 3

II

ms. Or. oct. 1040

Bl. 16r

راویلر روایتده کتورمشلردر که نسل آل عثمان غازی ابن ارطغرل ابن سلیمان ابن قیا آلب
بن قزل بوغه بن بایندر بن آی قولق اغا ابن توغار ابن قینتون ابن بای سنقر ابن بارق اغا
علی هذا قرق بش نفردر جد بر جد ابن یافث چقرکیم نوح پیغمبرک اوغلیدر

20r J. 14

اندنصکره یر التندن کمرلر اتدی تا حتی دکزه دکین اول کمرلر یر التندن کلور بعضیلر دیرلرکه آنی
کون کورمزتلوری دیرلری اول اتدردی زیرا درلر دیکم کون کوردکلین اولورسین اول دخی
انکیچون یر التندن هریره کیدردی شویله روایت ایدرلر کیم اول کمرلر تا دکز التندن اسلامبوله
کلور شمدیکحالده دکیزه دکن کلور یا قسین الله بیلور

20 vs. die Geschichte vom Derwisch:

کافرلرک ایچندن بر سرخوش کافر ایلرو کلوب درویشک اوکنه طوردی وایتدی که اول قلیج ایله
کل بنی چال کوره یم کسرمی دیدی همان اول درویش دخی الله صغنوب کافرلری ارقری بلندن چالدی
اول اغاج قلیج حق عنایتندن کافری ایکی بولدی والا کافر اوروظورر کسلدوکن کمسه بلمیوب
دری صانورلردی اندن درویش ایتدی ایسک ۱۰۰ دیرن اول کافر دخی دیرندوکی کبی
ایکی پاره اولدی جان جهنمه اصرلدی

12r von Maslama

مسلمه دخی غلطه ده مسلمانلره بر جامع یاپلمق اوزره قالقوب حالا اول جامع موجوددر

V dagu a. R.

عرب جامعی دیمکله مشهوردر

31r = ۳۲ اولدم علی پاشا عرب قغردی ایتدی ای عرب سکا نه درسک ویره یم اکر پادشاهدن
قاضیلری قورتررسک دیدی عرب داخی واروب بر چابک فستون کیدی وباشنه پربورک کیوب طوتندی
دخی یلدرم خان اوکنه کلدی اندن پادشاه ایدر ای عرب بوکون چابک دوشمش سن نه حالدر دیدی الخ

2

بعضلر شوبله روایت ایدرلر کیم تمورخان اوتردی دفی :
صلِ وردی اوچ کوندن صکره وفات اتدی صکر طرکن

Giese 46 14 ff. :

فیر اوتردی hat Nerot. oct. 1040 mit W 2 , اوتاردی BR ,
اوتلدی K ; richtig ! von اوتامق bzw. اوتلمق vergiften

Hist. Mus. 370,7 : alii reperiunt, Temurem ei praebuisse venenum ac deinde liberatum ab ea dimisisse sed confectum vi veneni Bajazidem triduo post expirasse.

(in den Annales nicht erwähnt.)

v

Zu 111 19 Laonicus Hist. Mus. 583 : in regionem Lazoglianam et in Arbanoriam duxit armisque Siritzechis arcem et Deollam cepit

Giese las nur ا ل ي ; V aber W 3 Gk, L V hatten dafür ا ر ن ا و

oct. 1040

Bl. 64 vs a. ٨٩١ وبو سنه ده اندلس ولايتنه كافر استيلا ايدوب
انده اولان مسلمانلر بو جانبه كافرلر كوندروب معاونت استديلر پادشاه دخى
وعده ايدوب كلسى يل رئيس كمالى عالى دونانمه ايله كوندروب واروب كافرلرله
كميلرن الدلر

Kemal reis

72 r am Schluss der Erzählung vom Aegyptischen Feldzug
وجمله چركس النده اولان مملكتلر سلطان سليمك تحت حكومتنه داخل اولدى
ملاطيه كبى ودوركى ودرنده وبهستى وكوكب وكاخته وبره جك وعنتاب وانطاكيه
كبى

Kiahta

82 r a. ٩٧٨
اسپانيه مملكتنده اولان مسلمانلر اسپانيه كفره سى لوتران كفره سى ايله جنكده ايكن خالى
بولوب قالقوب غرناطه الدلر وقديمدن ملوك بنى الاحمردن ملك منصورى
پادشاه نصب اتدلر وكافرله جنك ايدوب غالب اولدلر وسلطان سليم حضرتلرندن
برديم كوندريم ديو حسن وعده لر ايلديلر

Lutran

Einige Varianten zur Giese'schen Ausgabe:

Giese 111, 19 statt مول hat oct. 1040: مُولَه (so vokalisiert)
" " 20 " ولايتن " " " ولاطنى ; diese Variante Lāṭin
verdient Beachtung; vgl. die im Index angeführten Stellen

Giese 111. 20 f.: اندن صكره چقان يسيرلرى ; oct. 1040: اندن چقاردوكلرى اسيرك
" 21 استنبول bis 22 چقنلر در fehlt in oct. 1040
" 27) مصطفايى ; oct. 1040 محمدى !
" " موره يه واردى كورفوزى الدى وموره ولايتن فتح ايلدى
hat oct. 1040 كوردوزى الدى ولاطنى فتح ايتدى
ot. كورفوزى wie G. drucht haben schon andere codd. كوردوس Korinth?
Zumel. Ann. (40) 45 2. 16: Gordum, ebenso Hist. Mus.
583, 42.

Giese 112,8 یوزه یوز کلیب ; oct. 1040 یوزه یوز کالب nichtig

" 10 f. " " ; " قازقلوی هلاك اتدی ! ده قازقلوی ودائی

" 16 hat oct. 1040 قدرغ لیمونی لیمون

in der Geschichte der Kämpfe mit Uzun Hasan hat oct. 1040
viel gekürzt ; 115,2 hist oct. 1040 قاسیا دوشدی .ك غفه ده

Nach der Niederlage des Uzun Hasan hat unsere Handschrift
die Hinrichtung des Mahmud Pascha, den verfehlten Zug des
Suleiman P. gegen Iskenderije, die Eroberung von Kaffa u.
Menkub (a. 881), den Streifzug des Ali bej gegen Ungarn
(Giese 110 22 ff.), die Belagerung von Iskenderije durch den
Sultan (i.c. 24 ff.), die Expedition des Mesih Pascha gegen
Rhodos (i.c. 117, 5) und schliesslich den Tod des Sultans.

In dem abschnitt Giese 111,9 ff. stimmt die Handschrift
bis 112 Z. 26 fast wörtlich mit W 1 [und K 1] überein; der
Schluss lautet von da an 61 or Z 18 ff.:

كلیده اولانلردن اللری کوروب طشن جیقوب کلنی دوتوب وکلنی قووب
طاغتدیلر اندن صحت 62r | وعافیت اوزره وطنلرینه کلدیلر

dann folgt q. 8 Eroberung von ایزنیك durch Ismail, und
q 12 Thronbesteigung Selim I.

Die grosse Einlage mit dem sagenhaften تاریخ
72,27- giese fehlt in unserer Handschrift, bezw. erscheint als gesonderter Traktat Bl.

Im Texte der eigentlichen Chronik, wie ihn unsere Handschrift
bietet schliesst an die Worte Giese 72 25: سلطان محمدده خبر ورد لر
der Satz 111 19 an: اندن صکره سلطان محمد لازیله واردی ; der im G'schen Texte zur Einlage überleitende Satz 72,25: و هو طائفه لر
s. w. fehlt.

125r.

راویلر شویله روایت ایدرلرکم سلطان مراد بن سلطان محمد خان خلد الله ملکه
قسطنطنیه المق قصدنه عزم ایدوب کلوب حصاری اژدرها مانند طوبلریله دوکوب
الیمدیلر عاقبت سلطان محمد حق یولنه فی سبیل الله یوریش ویغما ایدوب جبراً و
قهراً حصار ایچنه غازیلر قیولوب کافرلرین کمنی قروب وکمنک عورتلر واوغلانلرین
واسبابن ومالن یغما قدلر ۸۵۸ یلنده ربیع الاول آیینک یکرمنجی کونی شهر سه شنبه کونی
قسطنطنیه فتح اولدی بلدة طیبه تاریخ دوشمشدر چونکه سلطان محمد قسطنطنیه
فتح ایلدی وبونجه عجائب وغرائب بنالری تماشا ایدوب اول بنالره حیران قلدی
حکم ایدوب رومدن وفرنکدن رهبانلردن وتواریخ بلنلردن جمع اتدروب
دخی دیلدیکم قسطنطنیه نک بناسی کملر بنا اتدلر وکیملر کلوب کتدلر انی بلمک استدی
تواریخ بلن روم طائفه سندن جمع ایدوب سوال اتدیکم بو بنالری کیملر اتدیلر وبو
شهره کیملر حاکم اولدیلر انلر دخی بلدکلرندن وکتابلرندن سلطان محمده خبرلر ویردیلر
جمیع طائفه نک اخبارنده شویله کلمشدرکه حق تعالی حضرتی سلیمان پیغمبره
پیغمبرلق ویردی

Bl 5 6vs 3. 12 ff. lautet wörtlich

عاقبت سلطان محمد حق یولنه

حیران قلدی

u. s. w. abgesehen von kleineren Varr. wie oben bis
wofür hier متحیر قلدی steht dann fährt Vf. fort

هیچ انسان اشنه بکزمز حکم ایدوب رومدن وفرنکستاندن رهبانلر وبطریقلر
وتاریخ بلنلر جمع ایدوب ودخی دیلدیکم قسطنطنیه نک بناسی کملر بنا اتدلر وکملر
حکم اتدلر انی بلمک استدی 57r اندن سوال اتدیکم بو بنالری کملر اتدلر وبو شهره
کملر حکم اتدلر انلر دخی بلدکلرن وکتابلرندن سلطان محمده خبر ویردیلر

oct. 1040 7 قرق کون .ks

fol. 128 vs Z. 2 = Giese ٧٩, 17 ff.

6

قرق ارشون یری تمام اسفه قزدقدنصکره ناکاه بر اهرمن قبه چیقدی اول قبه نك دایره سی و
بویی تمام قرق ارشون ایدی اندن اچدلر ایچنده دیار یوق والا قبه نك ایچنده نه
کوردلر بش یرده یدیشر کرکس بو کرکسلرله باشلری یوق و بر یرده دخی التی کرکس شکلنده
مغناطیسدن اوزرنده الماسلر یزنمش قبه التی طرفنده طوررلر والا بو بش یرده اولان
کرکسلرله باشلری یوق اول التی یرده اولان کرکسلرله بشینك باشی یوق برینك وار
وهر بو لکك اوکنده بر لوح طورر تاریخلری یزلمش اول لوحلری آلوب نظر ایتدیلر
کوردلر کم هیچ کمسنه اوقویامز یتمش ایکی دیلی بلور آدم کتوردلر .w.o.w

Giese ٨. Z. 6 ff.

1292

اول طائفه کلوب یلده بر کرس اول قبه ایچنده | قورلرمش چون بیك یل تمام اولا
انك باشنی کسوب کدروب بر کرکس دخی دزوب اول قبه ایچنه قورلرمش چون بیك
یل تمام اولا اول کرکسك دخی باشنی کسوب اکنجی کرکس قورلرمش چون ایکی بیك یل
کچه بر کرکس دخی قورلرمش اکا کوره قیاس ایدوب بیك یلده بر کرکس قورلرمش —
اکا کوره — diese Worte von bis hierher wiederholt — چون یدی بیك یل تمام اولا
اول محلوق کدوب یدنجی بولکده التی کرکس باشی کتمش همان بر کرکسك باشی طورر
تمام بوندن بلدیلر کم بو قدر طایفه که التی طائفه در بونلر کلوب کتمشلردر اول دمدن
بو دمه کلنجه حساب اتمشلر ٤٤٢٠٤ یل اولمشدر اندن اکا روسن بلمدیلر

A 97,3

III

Notizen aus Berliner Handschriften

I) ms. or. oct. 1260 1 vs.

تاریخ جسر موستار

قوس قزحلا عینی کوپری بنا اولدی وارمی بو جهان ایچره مانندی هی اللهم
حیرتله یقوب دیدی تا یخنی برعاف ال کچدوکی کوپریدن برده کچرز شاهم

ib. 54 r in margine im Kapitel über علم رقی

بو شکل مجرباتدندر

ھ ھ ھ ھ ھ ، ⁜ ء ء ء ء ء ء ء و ھ ص م

خمس مآت وخط فوق خط وصلیب فوقه اربع نقط وهمزات اذا عددتها
فهی سبع لم تجد فیها غلط ثم واو ثم هاء بعدها ثم صاد ثم بعده میم فقط
تلك آیات عظام قدرها فاحتفظ فیها وایاك الغلط

(2)

ابیات مذکور حضرت علی یه نسبت اولنور

auch in der Hurufi مجموعه acc. ms. 1913, 315
Bl. 115 ff vs. mit der Überschrift: من کلام
امیر المؤمنین حضرت علی علیه السلام

s. unsichtbar.

II) oct. 1062

Bl. 3 vs. f. Nachlasssache von einem Ragusäischen Kaufmann
unter Suleiman I دوبره وندیك تاجرلرندن

فاتح قسطنطنیه سلطان محمد خان حضرتلری بغدان سفرندن رجوع 36 r
ایلدکلرنده سنه ۸۸۱ تاریخنده ارباب تیمار وزعامة دفتر صورتی قید اولنوب مزارع
وقریه تعیین اولنماق زمان اولنماغله قانون اولدی سنه ۸۸۱ بوندن اول همان فلان
زعامت یا فلان تیماری فلانه ویردم دیو یازیلور ایمش

خمس هاآت وخطّ فوق خط
وصليب حوله لدبع نقط

وهمزات اذا عدّدتها
فهي سبع لم تجد فيها غلط

ثم واو ثم هاء بعدها
ثم صاد ثم ميم في الوسط

تلك اسماء عظيم قدرها
فاحتفظ فيها واياك الغلط

تشفي الاسقام والدّاء الّذي
عجزت عند الاطبّاء النمط

وبها تدفع عن حاملها
كل سحر وبلاء وسخط

حضرت علي ع م بش بيت ايچنده ذكر ايتدوكي واسماء عظيم ديدوكي بو حرفلردر
بركمسنه بونلري يازوب باشنده كوتورسه هر دورلو درده ورنجه دوادر كرك
سحر وكرك قضا وبلا نهايت اطبا عاجز قالدوغي دردلره دوادر والسلام

تمت

قاوي علي auch auf dem Vorsatzblatt der Berl. Hdschft. der
ms. or. fol. 3222 mit Varr. in den Versen.

H aus Berol. Add. ms. or. qu. 1128 (Tschamādānīzāde)

28 vs. Geschichtswerk تواريخ 2 ٥٠

35 « Ayyyl elmā

47 r ديكلى طاش ٥

124 vs ausführliche Geschichte der Danischmendoglu

154 « f. dsgl. des قاضى برهان الدين

163 r « « Bedr ed-dīn

190 vs. Verstümmelung der Tschlangensäule (durch ابراهيم Pascha)

277 vs Verfälschung der تاريخ منجم باشى des Birgevi.

ib ibid H. Kh.'s dustur ul-āmel

287 vs f. über Kazizade, vgl. 278 vs.

302 vs. über den سلانيكى تاريخ (Tschobanelmassi)

323 r Geschichte der تاريخ جانى (Verlegung nach Tekender kasch. Caglucheesi)

325 r über das Geschichtswerk des Naïmā

332 r die Knochen die bei Topkapu aufgehängt sind.

342 vo. a. 1124 Tod der beiden Dichter تائى و نائلى

ersterer i. J. 1100 Kadi von Bosna.

345 vs. a. 1127 Umwandlung von Galata Sarai. —

Siamesische Zwillinge. — نعيما —

Ein gewisser Abbās, der sich für Bruder des ... ausgibt, flieht nach Trapezunt u. kommt zuletzt nach Bursa

ويوانوقوزه كنده يوم سوبلدن بعض قزلباش

tötet den Kadi von ... , unserm Pascha von ... mit

N des Schah Abbās III, fällt im Kampf mit نغير

341 vs غا aus Hafiz

348 r Diatribe ueber Aerzte u. Dragomane

vs t. z. إستانى f. 356 vs – 366 vs

358 vs. صادغوغا

359 r. Pascha kapussi – Kuecherei im Serai 1131 auch 360 r

360 r Brand von Gedik Pascha bis kum kapu wobei

auch جامع شريف ausbrennt (a. 1131)

363 vs Leuchtfeuer قولة

372 r چيني

396 r f. a. 1120 Tod des Scheich Mehemmed E. i. erscheint

زاوية امير بخارى, Scheith حسن الفنرى

I. Mustafa, Der bleidimige, lebte noch 16 J. nach seiner

240 vs. Absetzung وجنازه سى ايا صوفيه يه ملاصق كافر زاده

قالمش بيوك قبه يه دفن اولندى

441 r محمد #

526 r der Historiker صبحى افندى

508 r Zerstörung der جامع durch Erdbeben; über den Wiederauf-

bau 517 r 560

V Auszüge aus der ~~Ha~~ Berliner Handschrift or. qu. 1209

Beschreibung von Salonik

Bl. 250r (٣٤١)

منزل عربلو درقرب سلانيك ساعت ٣

في ١٠ حا ٢٤

يايجيلر منزلندن دخی حركت سلانيك باروتخانه سنده يمكلك اولوب منزل مزبوردن

اوچ ساعتده كلنمشدر باروتخانه دن بر بچق ساعتدر سلانيك باروتخانه بر مفرّح

وچايرلق واغاجلق قوری ايچنده مستوفی اقرصويی واردر خيلی مسيره در آندن

عربلو قريه سنك اورته سندن كچوب سلانيك شهری صول طرفنده قالمشدر arabli

شهر مزبوره بر بچق ساعت بعيد بر بيوك صحرايه قونلدی

مكث في ١١ حا يوم چهارشنبه في ١٤ ايار

نفس سلانيك شهری نوعاً سلوری يه مشابه بر باير اتكنده واقع اولمش ارقه سنده

خورطاج طاغی ديرلر بيوك طاغ واردر شهريك يوزی غرب طرفنه ناظر استنبول

قلعه سی كبر شهری بوتون حصار ايچنده اصلا واروشی يوقدور اون سكز ميل قره بورونه

والتمش ميل بيوك دكزه وارنجه يتمش ميل چكر بوكورفس تاليمان قرشلغند كسندره

وعين روز طاغلری ايچندن بری كلمش كيرمش قلعه قپوسی خارجنده صو

قله سی قربنده اسكله سی اسكله دن حصاره وارنجه مصر چاشوسی واردر مصر كميلری

وبطللك قليونلر كورفسدن ايچرويه كيروب چقارلر آق دكزك كندوسی شهردن

كورنمز فقط بوغاز اغزی كورينور وقلعه سنك بش قپوسی ويكرمی قدر قله سی وبر مقدار

بال بيمز وشاهی طوپلری واردر فرانسز باليوزی اوتورمغله اكثر متاع بولنور بازستانی

كاركير چارشوی بازاری چوق اكثر اهل حرف موجود يكرمی بش جمعه سی قيلنور واوزون

مناره لی جامعلری واردر يدی سكز چفته حمام واغنيالريك مكلف كهنه سرايلری وآفر

استنبول تقليد يدی قله سی وايا صوفيه سی وتحت القلعه سی وشهرك اوكنده كريچدن و

چالبدن ديوارلی اغاج قپولی باغ وباغچه لری وبش چنار نامنده دريا كنارنده وقلعه نك

ارقه سنده خورطاج طاغندن كلان صو باشنده ايكی مسيره سی واردر خيلی معقول !

محللردر قره طرفنده واقع بكی قپو قربنده بر مرتفع محلده بر مولويخانه سی واردر كه بر

کہ برشہرہ مخصوص دکلدر دولت احمدیہ اون بش سنہ دفتر دائرلق صدرینہ ملکین اولان
اتمکجی زادہ احمد پاشا مرحوم حیاتدر شہردن خارج الطاغ کارکیر دیوالی اوزرینہ
عظیم باغچہ سی وصنارہ لی جامعی والی عدد کیرمی وستون اوزرینہ برقصر کبیر ودیگر کوشک
یہ تحت واری درت قصر و بوکوشکلرک السنہ دخی باشقہ برکوشک وبکی صوناصندہ اون بش
ماصورہ قدر ماء جاری اولوب کبیر حوض وفسقیہ لری واردر سماع خانہ ودرت اودہ لری
وشیخ افندینک خانہ سی وبو مجموعی دخی یہ باشقہ بردائر اولوب قلعہ مانندی طاش متین و
مستحکم دیوار الکی طرفنہ وبر نردبان ایلہ حیقلوب تیمورقپوسی واردغایتدہ بجہ نظیر مولوخانہ در
عنایتلو ولی النعم افندمزک حضرتلری ایلہ ذات واروب مقابلہ ایتدیروب شیخ افندیجہ و
مولوی وقرائہ مشیوزغروش انعام ایدوب دعاء خیرلرینی آلدیلر نفس سلدینلک شہرینک
بویرانہ لغی مسدود اولوب جانب شرقسی طاغ اولمغلہ ایام حارہ دہ ہواسی غایت الغایہ
ثقیل اولمق کرکدر لکن ایلاقی یوقدور استنولک کورصیانہ برشہر کوردوم دیہ یلبور
اما طولایدہ ازمیر قارشیلق روم ایلینہ بریولہ شہردر مقدما جنویز کفرسی تصرفندہ ایکن
عرب طائفہ سی فتح ایدوب مکر مقدما حکمادن برری طلسم اتمکلہ قیش اولدوغندن طوغری ولیمانی
عرب طائفہ سی طلسم اولان محلدہ مال مدفون واردر دیو بونی مفلم
غایتدہ جوق اولوب اعشی عرب طائفہ سی شدہ قیشلہ اولمغہ باشلیوب جمیع میوہ اغاجلرینی قروپوب ساکنی اولمق مشکل اولمغلہ حالی اوزرہ
ترک ایتمشلر دیو ایلہ ویندیک کفرسی تعمیر وضبط ایدوب متصرف ایکن ۹۱۴ غازی خدایندکار
محاصرہ ایدوب فتحی امتداد بولمغلہ اورنوسوبک اوغلی علی بکی براغوب کندولرعودت
ایتدکلری اثنادہ ایچرودن ایدوبر براوق کلوب تیمورقپوسنہ برکوچک کاغذہ سوقلمغہ فتحی ایتمک
ایتدکلری اشنادہ ایچرودن ایدوبر براوق کلوب تیمورقپوسنہ برکوچک کاغذہ سوقلمغہ فتحی ایتمک
واردیکی ایسہ کلمہ یہ قلمی طرفنہ مباشرت ایدہ سزدیو یازلمغلہ واردغازیہ اعلام واول محلدہ
واردیکی ایسہ کلمہ یہ قلمی طرفنہ مباشرت ایدہ سزدیو یازلمغلہ واردغازیہ اعلام واول محلدہ
واردیکی ایسہ کلمہ یہ قلمی طرفنہ مباشرت ایدہ سزدیو یازلمغلہ واردغازیہ اعلام واول محلدہ
محاصرہ سنہ مباشرت اولنوب فتح وتسخیر کندیسنہ مقدر ایکن تیمورکورکان قابلہ سی [غائلہ سی]
وشہزادہ کاہ یلدرم خانک بریرینہ دوشملری کفارہ دوشمہ سنہ سبب اولوب وکلہ وحوام
سلطان واد تانی وزیر ابراہیم پاشا جملہ عسکر اسلام الہ واروب تمام اللی کون محاصرہ ایدوب
تکرار دار اسلام الحاق اتمشلر یدیبوز اوتوز اوجدہ الکنجی فتحیدر ۹۱۴

Der Sommer des Hj. ist wie aus der Eintragungen 250 vs hervorgeht der Wesir Agam und Sardar Ekrem

am 19 حا ٢٥ (١٢ مايس) aufbruch von Salonik nach Topsin

طوپچيلر ;

طوپچيلر قرينده واردار صويي اوزرينه ميراخور سابق احمد اغانك بناسنه مأمور اولدوغي
درتيوز اون يدي ذراع جسر قرينده واردار صويي اوزرينه ميراخور سابق احمد اغانك بناسنه
كبيرك بري طرفنه وصو كنارنه قونلدي قونق يري فرحدر واكي بچق ساعتده كلندي

am 20. حا

Brücke über den انجه قره صو

الّبان طاغي , auch طوربه بوشلدن genannt, wie der ودنه طاغي mit Schnee
bedeckt.

am 21 حا : لبان اوه , bei چتروز gelagert

" 22 " قترينه

" 23 " بلاطمنه

Von den Städten die vorher passiert sind, werden einige besonders
ausführlich behandelt:

248 r قواله , 249 r سيروز

VI

türk. Hdschft. Berlin Pertsch Nr. 44 (mss. or. 4° 18)

(die Beschreibung bei Pertsch ist in mehrfacher Beziehung mangelhaft und weist Lesefehler auf; allerdings entspricht der Inhalt nicht der auf ihre eingehende Untersuchung verwandten Mühe.)

(Pertsch 1)
1° 1vs - 9vs: vokalisierte, gute Neschi-Schrift; zwei erbauliche Erzählungen in Mesnevi-versen;

die erste (1vs - 4r) beginnt mit folgenden Versen

حق تعالی عزّ ایله امر ایده، بکا کاتوب دوستلوغی کده

دنیا زخمتلرن اول دوست قزله، دشمنی شرندن اول ازاد اوله

Pertsch hat den ersten Vers seltsam verfehlt; er liest die erste Hälfte.

حق تعالی عذر ایله ارایده

was sinnlos ist; die Erzählung endet 4r mit folgenden Versen:

ای خدا محمود کناه کارلک عتاب، یا لغایوب قلمیاسن هیچ عقاب

تاکه بوندہ ختم اولہ اشبو کلام، وبر صلوات مصطفیٰ والسّلام

die zweite Erzählung 4r - 9vs enthält die Geschichte ~~mit~~ von einem Juden in Damaskus (vielleicht dieselbe, die in der Dresdener Handschrift Fleischer 175 vorliegt) und endet 9vs mit folgendem Verspaare:

اوقیانی دکلیانی یانزنی، رحمتکله یارلغاکل یا غفر

تاکه بوندہ ختم اولہ اشبو کلام، وبر صلوات مصطفیٰ والسّلام

im Vorhergehenden folgender Vers

مولانانك یوزی صویی حرمتی، یوسفی مدّاحی طوتماکل قتی

In den oben angeführten Schlußversen der ersten Erzählung scheint in den Worten محمود کناه کارلک der Name des Vfs. -Mahmud- versteckt zu sein; in der zweiten Erzählung erscheint dafür یوسفی مدّاح bezeichnen diese Namen zwei verschiedene Personen?

1° anf. 4r

هرکه اول بو دیده یخسلغه، صبر قلدی لائق اولدی قللغه

— Zimmer No

zu erscheinen.

Zeugen, welche ohne genügende Entschuldigung nicht erscheinen, sind nach § 50 der Strafprozeßordnung in die durch das Ausbleiben verursachten Kosten, sowie zu einer **Geldstrafe bis zu 300 Mark**, und für den Fall, daß diese nicht beigetrieben werden kann, zur **Strafe der Haft bis zu sechs Wochen** zu verurtheilen; auch ist die zwangsweise Vorführung solcher Zeugen zulässig.

Für den Fall, daß Sie den in dieser Ladung angegebenen Aufenthaltsort inzwischen verlassen haben, oder daß Sie bis zu dem Termine noch Ihren Aufenthaltsort wechseln sollten, werden Sie aufgefordert, hiervon **schleunigst** Anzeige zu machen.

An

, den ten

.....

Gerichtsschreiber des Königlichen Amtsgerichts.

St. P.

***No. 56.** Zeugenladung in Privatklagesachen erster Instanz (§§ 48, 50, 425 St.-P.-O.).

Persisch Nr. 44 fol. 23 vs. هذا الترجمة من اسماء الله تعالى وهي الف واحد اسماء جل
Türkisch, Prosa 16 31 r 28 vs. جلاله وعم نواله

Beg.: اوستاد روايت ايدر اول دينى اولوسى پيغمبردن صلى الله عليه وسلم
اول اوستاد درست ابن عباسدن رضى الله عنه واول امير المؤمنين عليدن رضى الله
عنه روايت ايدر لوندر محمد مصطفادن روايت ايدر كوندرده ركون u.s.w.

28 vs. – 31 r das Gebet selber u. zwar enthält jeder Absatz
der mit سبحانك يا لا اله الا انت eingeleitet wird, sowie der erste
abschnitt, der mit der formel beginnt, je 10 Namen; im ganzen
sind 17 Abschnitte vollständig, dann 18. nur der Anfang (mit 3 Namen)
erhalten. Der Traktat bricht 31 r l. 2. ab; 31 vs. von anderer Hand beginnt
ein neuneui. Gedicht. – Gute, schöne Nes'chi Schrift.

Persisch hat nicht bemerkt, dass das Gebet unvollständig

MWV

dward Raymond West: Some Properties of white metal
ring alloys at elevated temperatures. 1921 s. Freeman,
lm R.

1141

2°. (bei Pertsch Nr. 5) 9vs - 18r liederliche, unvokalisierte Schrift von anderer Hand als 1°; Überschrift:

داستان داد بی داد وقصّهٔ نوش الروان

d.i. die Erzählung von Nūschirwān und den beiden Brüdern Dād und Bīdād, in Mesnewī-versen.

endet 18r mit demselben Vers wie die beiden Erzählungen unter 1° mit zwei leichten Varianten:

تا که بوندہ ختم اولا بو داستان ۶ ویرصلوات مصطفایه دوستان

3°. (bei Pertsch Nr. 2 a) 18vs - 23r: steife, breit gezogene, unschöne, fast schülerhafte ungeschlachte Schrift; vokalisiert. Mesnewiartige erbaulichen Inhalts; beg.

الله ادیله سوزه بشلایلوم ۶ هر ایشی الله ادیله اشلایلوم

زیرا یوقدن وار ایدن سیجانمونه ۶ اولدورمه یم ایاقلم سلطانمونه

bricht 23r ab mit dem Halbvers

حقّه چوق شکر محروم قوف قلدینی

der aber durchstrichen ist; die Fortsetzung 31vs (Pertsch Nr. 3) 23r

6, 31vs - 32vs. gleiche Schrift wie 3a, beginnt mit dem durchstrichenen Halbvers, endet mit einem langen Gebete um Vergebung der Sünden, darin 32vs. Z. 3 folgender Vers:

عفو ایدوب عصیانمونه قل رحمتی ۶ اول حبیبوك یوزی صویه حرمتی

Schluss:

هر کیم بونی ایشدوب دیر آمین ۶ ایله انوك یولداشن ایمان همین

جون کتابم ایردی بوندخاتمه ۶ رحمت اوفن اوقیسون برفاتحه

Derselben ungeschickten Hand begegnen wir wieder bei Nr. 7, 9) und 10)

4, (bei Pertsch Nr. 6) 23vs - 31r Traktat über die 1001 Namen Gottes; vgl. das beigeklebte Blatt

Bei allen Eingaben ist die nachstehende Geschäftsnummer anzugeben.

Geschäftsnummer:

In der Strafsache

gegen

Diese Ladung ist zum Termine mitzubringen.

wegen

werden Sie im Auftrage des Königlichen Amtsgerichts, unter Mittheilung des Beschlusses vom ten über die Eröffnung des Hauptverfahrens, zur Hauptverhandlung auf

den ten , mittags Uhr

vor das Königliche Schöffengericht in

5) (Petsch Nr. 7) 33r-41vs: Fragment einer in مجلس eingeteilten Prosaschrift, anf. fehlt; das Erhaltene enthält das Ende des zweiten medjlis, den 3. medjlis, der von dem نافله نمازلر handelt, den vierten رجب آینك وشعبان آینك فضیلتلرینك, und den Anfang des fünften, رمضان آینوك فضیلتی *)

Ein ähnlicher (vermutlich identischer) Traktat in 8 مجلس in der Hdschftl. Nr. CCXVII der Hofbibliothek in Leiden, S. 264 ff. des de Jong'schen Katalogs; dort fehlt der 1. مجلس, 2. von der بویه, 3. قضا وقدر, 4. von den Vorzügen der 3 heiligen Monate, 7. von der فضیلت صدقه بیان اندرو دخی بیرام نمازنك قلمق فرزدن, 8. قدر کیسی بیان اندر

42r Schmierereien.

6) (Petsch Nr. 8) 42r-43vs. Anweisungen zu allerlei Beschwörungen und Zaubereien, in باب eingeteilt; rohe Schrift, teilweise verkalisiert;

7) a) (Petsch Nr. 9, 44r - 45r; rote Überschrift:

بیان وفات عبدالله بودر

beginnt:

حامد ایکن اول رسولك انسی، بل اجل جامنی اچدی انسی

b) (Petsch Nr. 10) 45r - 46r; rote Überschrift: هذا دعاء ختم قران بودر

beginnt:

اول صدر بدر عالم سید ولدادم، شاه صفدر صفا ماه قبه وفا

Unter den Anrufungen 46r Z. 8:

الهی بیك بر اسمولك حقیچون،

Fortsetzung u. Schluss am Rande von 46r - 48r; Spuren, 48r, : دیك امدی صدقه فاتحه

gleiche Schrift wie 3), und 9), und 10). 8)

*) Schluss 47v.: وقتیکه رمضان آی کرسه عرشله کرسی دخی فرشلر چاغرب ایدرکه ای نه کچك آی طغدی اولو کرامت اولدی محمد اوزرنه دخی آیده کون یلدزلر فی الجمله قشلر دخی جانورلر نقدر وارسه یریوزنده ودکزلرده رمضانك اول کجسی ارتیلدك امتی (für امتی) محمد چون تسبیح ایدرلر استغفار

mit diesen Worten bricht dieser Traktat ab.

geladen.

Im Falle Ihres unentschuldigten Ausbleibens wird dennoch zur Hauptverhandlung geschritten werden.

Zu der Verhandlung werden geladen

als Zeug :

An

als Sachverständige :

, den ten

.....

Gerichtsschreiber des Königlichen Amtsgerichts.

St. P.

No. 21. Ladung des auf freiem Fuße befindlichen Angeklagten im Falle des § 231 St.-P.-O. vor das Schöffengericht. Regelmäßiger Fall (§ 215 Abs. 1, Satz 2; § 231 Abs. 2 St.-P.-O.). — Amtsgericht.

4a

Zu Nr. 9)

vgl. hierzu: كتاب فاطمة الزهرا Dresden Nr. 264, 8 (versibus Turcicis)
Hallisches Waisenhaus XLIX وفات فاطمة الزهرا in Versen
Berlin Pertsch 133 كتاب فاطمة الزهرا, nach Pertsch ostkürkisch.
wie der Upsala'er Handschrift CXXX Tornberg vier Geschichten
die dritte fol. 97-104 historia Fatimae, beginnt ebenso wie
9) der vorliegenden Handschrift:
اشد امدی فاطمه احوالنی کم رسولدن صکره نولدی غالب
Pertsch hat die Identität nicht bemerkt

Hamid

Gamazo, D. Gabriel Maura s. Mau

Gamazo, D. Gabriel.

Or. 1921. 1253

22.

8) (Pertsch 4,) 46 vs - 49 vs kleineres, besseres Nes'hī, unvokalisiert, Erzählung von dem Derwisch Nu'mān, seiner Frau ... und deren Sohn in Bagdad, der vom reichen Juden ... für schweres Geld der Mutter abgekauft wird, um vom Juden adoptiert zu werden was aber vom Chalifen verhindert wird; in sechs neuen Versen beg. الله آدیله سوزه قلم نروع ، اصل الله آدید باقی فروع

Hf. ahmed 2. 1. Bl. 46 vs Z 13

ز در وی
ج عدد صلوات احمده تکی دوستی مصطفی محمده

آله اصحابه اولادنه
یا منزه سن کرمك استلکل بوعاصی احمده باغشلکل

تابعین اولصادق اشت امدی برعایتاوخلف روایت در ما تقدمدن سلف
واخبار

9) (Pertsch 16,) 50 r - 60 r (nicht 59 v, wie P. angibt), von derselben ungeschlachten Hand wie 3), 7,# u. 10), vokalisiert allerlei erbauliche Geschichten, in sechsen neuen Versen; rote Überschriften der einzelnen Stücke:

50 r: ... ز در بیان احوال فاطمة الزهری

54 r: ز بیانِ ... (oder, ob. بیانی) فاطمة

54 vs: موت فاطمة الزهری

58 r, 58 vs, 59 r: فصلرم

Schluss 60 r:

تمام اولدی وفاتی فاطمة الحمد لله ، همام اولدی کتابتی الحمد لله
اوقیانی دکلمینی یازنی ، رحمتکله یرلغا قل غل - اوو - یا غنی
آخرت کل ایسه ای یونداق ، عطفانك روحینه ویرصلوات

10) (Pertsch 12) 60 r - 69 r von der gleichen rohen Hand wie 3, 7 und 9, 8 allerlei erbauliche Erzählungen des ... ذالنون مصری; Prose u. A. darin vom ... 2. Kalifen, dem Chalifen Ma'mūn etc.

Pertsch gibt den Namen ohne weitere Bemerkungen; gemeint ist der mystischer u. Alchymist Zulnūn Miṣrī, gest. 245 H., von dem allerlei ähnliche Erzählungen, حدیث überliefert sind, s. Ahlwardt (vgl. Anlage); H. Kh. kennt von ihm nur eine Kaside über Alchymie (ein Abhandlung und über Zeugnissen; bei Brockelmann wird er nicht erwähnt.

Bei allen Eingaben ist die nachstehende Geschäftsnummer anzugeben.

Geschäftsnummer:

Ladung.

In der Privatklagesache de

Diese Ladung ist zum Termine mitzubringen.

Privatkläger

gegen d

Angeklagte

wegen

sollen Sie auf Anordnung des Königlichen Amtsgerichts hier als Zeuge vernommen werden.

Sie werden daher aufgefordert, zu Ihrer Vernehmung

am ten , mittags Uhr

[redacted]t in

ذو النون المصري

ذو النون مصري H. Kh. IV 538 9462 نصه arabica

former V 639 12431 الحكم ibn Taghrybirdi

VI 101 Bulgr du Dictionn. 12836

Notices Mss. 2608 u. 2609, 4

فيه بيانات

fehlt bei Brockelmann.

Ahlwardt 8946, ff. ذو النون المصري Ms.

9054, 1 Dozy bezeichnet.

8890 a " ذو النون المصري

اتبعة العدوية

vgl. Autoren Vz. s.v. ثوبان ذو النون, nämlich

Nr. 1397 (Traditionen) vollst. Name

ثوبان بن ابراهيم المصري الاخميمي ذو النون الزاهد

gest. 245 H. über den Biographische s. 9879 a. E.

4347 2, erbauliche Geschichten ذو النون المصري

5423 1, einige dem ذو النون المصري zugezeigte Sprüche

Betrachtungen

8444, 3 eine Erzählung desselben

8482, 33 Ausspruch des ذو النون s. 7203 Dozy

8933 eine Erzählung ذو النون المصري

8941, 2 erbauliche Geschichten des ذو النون

berühmt als Sufi. vgl. Fihrist 358; einer der anderen grosser Sufi's. Traditionen in der Hds des Sprüche s. Kab. Hall. Waisenhaus 5. 7 zu Cod. XXII angeführt.

über Dulnun vgl. besonders E. J. I 1004 (Goldziher)

halten und sie vollzählig dort eintreffen und zeichne,

mit den besten Empfehlungen

ganz ergebenst

L. THELEMANN'S
Buch- und Kunsthandlung
WEIMAR
Schillerstr. 15. Fernruf 1103

Zu Partsch N°. 44.

Die Vermutung, dass die erbaulichen Erzählungen in Mesnewī-versen aus der احمدیه stammen, trifft nicht zu.

Dies Werk ist hier in der 2. Ausgabe (lith.) Stambul Druckerei des ṣaḥḥāf Ibrahīm Djemāzi I 1309 (Kolophon S. 482) 482 SS. Text + 2 SS. Inhaltsverz.) in der Bibl. des Or. Seminars vorhanden. Haupt-titel (im ʿunwān u. im Kolophon): كتاب پند رشد احمديه

Vf. S. ٣: الهى حرتيز چلهٔ ريازين، باغشلا جرمنى سن بوحقيرين
موحد قوللرندن احمديدر، دياربكرشهرى آدمدر
im Kolophon: دياربكرى السيد احمد افندى قدرى المولى
ist nach S. ٢ مريدى معه پند [نامه] معه نظيم:
مريدى ديدى ربنه ابتدا دن، كه اون سكز حكايت الدم اندن
كوزنجه آنى كلدى بو حقير، نصيب اولسه بوكا قبلسم نظم

Vorwort (83 ابيات), dazu zum Schluss تاريخ كتاب احمديه; fard Teil der Abschnitte durch Erbauliche Erzählungen ethisch-parämetischen Inhalts erläutert, diese schliessen mit dem stereotypen Verse

او قيامنه دكليانك يانه انى، رحمتله يارب الغافل يا غنى

z. B. ٢٧, ٣٠, ٤٧, ٦٢, ٨٢, ٩٨, ١١١, ١٢٧, ١٤٤, ١٦١, ١٨٠, ١٩٨, ٢١٧
٢٢٩ ٢٤٧ ٢٨٦ ٣٠٦ ٣٢١ ٣٤٦ ٣٦٤ ٣٧٨ ٣٩٢ ٤٠٥ usw.

مريدى Schluss ١٩٩:

بو روايت واء مريدى سوليمش سامع اولكوء نيچه تقرير ايلمش
٢٥٣
٣٧١ Fortsetzung; حكايت واء مريديدن بيان زوكلا مغروء اولنه رحمان
سوليدى ذا النون مصرى ٣٧١; ذو النون مصرى Geschichte des ٣٦٠

٤٥٠ قصيدهٔ دمردنيا ٣٤١-٣٤٠ قصيدهٔ قران
٤٦٧ " محشر ٣٨٤ " هاب هاب
٤٤٤ " قبرستان

٣٨٢ wird eine Geschichte eingeleitet

حکایت واله ایده لم یا اولو، یاوسی اولدی تکل اول بختلو

روایت واله رسیدیدن غریب، وبر صلوات مصطفایه اول ترتیب ٣٩٦

٤٠٥ dergl.

S. ٣٦٩ 3.v.u.

اجیرم بن کلا عمی زاده سن، مثلغ کوستربکا اخراده سن

S. 2 L. ff. تاریخ کتاب احدیه, als Epilog; darin folgendes Chronogramm:

بندکا تاریخ دیلدی احدی، حسبله بول جانی مرحدی

was 1159 ergibt.

Nb. Weder bei H. Kh., noch bei v. Hammer GOD. noch auch bei Gibb finde ich eine Spur von Ahmedī und seinem Werke oder von den von ihm zitierten S N J müridē. Keiner von ihnen scheint ihn gekannt zu haben. – Die Stambuler Lithographie der واله findet sich auch nicht im Verzeichnis von Gibb's Bibliothek (Browne hand-list)

aus demselben Kreise wie die Ahmedija stammt der verschiedene Zyklen der تاریخ نامه in der Hdschft. ms. or. 8° 1231

Ahmedie (Druck)

8

S. ٤ a. Schl. des Vorworts. Vergebung der Sünden für sich u. seine Angehörigen, darunter

قمو احباب واُستادمی یا ربّ

ferner ib.

فاتحیله کیم بزی یاد ایلیه

خالقی نارندن آزاد ایلیه

٣٦٢ a. f. Ende مبحث :

ویر صلوات انبیا سلطانه ، آلنه اولادینه اصحابنه

اوقیانی الخ

Pertsch No. 1. (aus den مناقب محمود پاشاوه)

یهودیلر قپوسی Bl. 63/123 f. J.

ازنیقده ساکن اشرف زاده " 62/121 f. bei ihm Mahmud Pascha Gaf

قدر مبارك " 45/J. 87 r. im tarih i Qushantinija

" 54 vs./J. 106 x.

Pertsch No. 178 = Ms. Diez A Oktav 27 در مکنون

Ende des 8ten باب Bl. 81 ff. über die Geschichte der Aja Sofia Bl. 82 vs. f. enthält u. a. die Sage von dem gebannten Engel der Gründung der Stadt Sofia am رتواش Bl. 81 vs.

Bl. 82 vs. Z. 2 سکسان بلده تمام اولدی

u. noch Anderes, z. B. die hübsche Geschichte von der Bannung des Engels in der Kirche

= Bl. 53 Bibl. Pet. 499 (Pertsch 180)

x Genealogie des قتنوز bis auf Noah, alsdann

بونلرك اجدادلری بونلردرکه ذکر اولندی علی الترتیب زین العرب و ترمذی
و قرطبی راویلریدر بو اوچ کمسنه روم تواریخلرندن چقاروب بیان بیورمشلر
تواریخ قسطنطینیه بلدکلرنجه روایت قلدیلر ولکن جمله دن بو اوچ کمسنه مقبولدر
راویلردر ودخی علما مصابیح شرحندن شوبله دیمشلردرکه دجال لعین چقمزدن اول
برکره دخی سیفله شهر قسطنطینیه النه اندن صکره قیامت قوپوجق ابو اسحاق
اوغلانلرندن شهری قسطنطینی تکبیرله الالر دیرلر اما اول سیفله النه دیدکلری
بودرکه شمدیکی زمانده پادشاه اسلام والمسلمین قاتل الکفرة والمشرکین قامع
الفجرة والمتمردین سلطان محمد بن سلطان مراد ... عز نصره

Synopsis der Berliner Handschriften

	P. 178	179	180
c. 1.			
" 2			
" 3			
" 4			
" 5			
" 6		51 r	35 v
" 7	66 r		39 "
" 8			49 r
" 9	85 v	75	56 v
" 10			
" 11			
" 12			

Rom 71 60 r

CP. 74 v

Wolff, Georg: Dichtung der Gegenwart.
1921 s. Fauth, Gertrud.

P 1921. 5131

22. 6082

L.

VII

Auszüge aus جوکندوک des Jaggdschi Oglu

Perlsch 178

1

cod. Berol. (Diez A 8° 27) 81 Bll.; die Varr. aus Perlsch 179 und 180

Varr. Perlsch 180

بو ot. بر

× اند نظره بخت نصیر اول زمانده قدسی خراب ایتمشدی بین بر پادشاه قصد

ایدیکم انجلین بر مسجد بنا ایلیه اکا نصیب اولا انك حکایتی بودرکم اول

وقتلرده قونشی پادشاهلك بر قزی واردی ادی صفیه بانو یدی پادشاه انی روم ایلنده وتواش

طاغ یاننده یایلاغنه کوندردی اول قز دخی واریب طاغ یقینده بر شهر بنیاد ایتدی ادنی

مدفوندر صوفیه قودلر اول قزاندر وفات ایلدی انك بر حد مالی قالدی وصیت ایلدی

مالیله بر مسجد یاپدلر اول پادشاهلك کوکلنده دخی بو یتشمدی اول یقلدن

پیه لر

کوکلنده دخی بو نیت دیرك طاشنی وقومنی وکرجنی ایروب بر بن اجیوب مرمرلرله بتون قلدنی

دیکدی جمع ایتدلر بر بنه قازدلر بر اولی حوض ایتدلر بر یوزنه حقنجه یاپدیلر اندن

کجدی ایدی

حقنجه خراسان ایله یوقاروسنی یاپمغه بشلدلر محابنی قدسه ایتدلر زیرا اول زمانده قبله قدسه

یاپدیلر

ایدی اول عجائب بشل وسماتی مرمرلری ودیکدکلری انجودن جواهردن ایدی

قدس شریفدن یکا

سلیمان پیغمبرعم یاپدوغی سرایدن کتورملر انك حکایتی بودرکم مغرب پادشاهی

عنکوت جادوکم سلیمانه مطیع اولمشدی سلیمان عم دخی انی اشتدی پرداخت

ایلدی انك غائبنده برجمیله قزی واردی اول اجلدن سلیمان عم نکاح ایدوب

ایدنجکده

ایدنجکده انکیچون برسرای یاپمشدی اول دیکدکلری ومرمرلری سلیمان عم دیوله

اولده پرده

قافدن کتورتمشدی صکره اول قز سلیماندن مخفی اناسی صورتن اینوب

کوه قافدن ×

اکا طیاردی صکره سلیمان ازلبوب اصغ بدرمشدی سلیمان اولقزی هلاك

ایدوب اول سرای اسسوز قالوب خراب یوز طوتمشدی بس | اول پادشاه

اول مرمرلری ودیکدکلری کتوروب ایاصوفیایه بنیاد اوروب یاپدلر دیرلرکه سکسان

یلده تمام اولدی[3] ـ وانتدن اولبنا یچون ادم بویی قالقدی برکون اوستادلری

توشلق یمکه کتدلر اوادانلقلرین محاب برنده قودلر بطمك ایچون براوغلان

× مسجد یاپالر پادشاهلك داخی کوکلنده بو معنا وارایدی: P. 179 1

بشل سماتی مرمرلری ودیکدکلری وارد ـ ایدنجکدن حضرت سلیمان پیغمبرك الخ: P. 179 2

وداخی انك صماری تانه ایدی تمام اولنجه صقلع اغردی ودخی الخ P. 179 3

نقل اولنورکه ; dieser Passus findet auch in P. 180

پادشاه دخی تکرار ادم کوندردی وارب کوردیلر نه طام ونه آق واردر 7, P. 179

ینه کلوب پادشاهه اعلام ایلدیلر اکا دخی حالدر امه معلوم اولوب حق جل وعلا الخ

dieser Zusatz auch P. 180 mit kleinen Varianten

کلوب پادشاهه اکاه ایتدیلر پادشاه

دخی اکلادی حق حضرتنه حیق شکرلر وحمد ثنالر ایلدی

8, P. 179: فرنکستانده بر یرده بر دیر دخی یاپدی

9, P. 179: عقاب ایلدی قرق یلدرکم بنم بنامی بر اغوب قنده کیتدک دیدی وقتل اتمک

استدی

10, P. 179: اولکه قرارندن یدی ارشون اشغه انمش

Zu 9, u. 10: P. 180 wie 178.

P 1921. 6290.

Sch 7

Variante 2
von P. 1801

قودیلر برکشی کلوب ایندی ای اوغلان نه ایچون بناء تعجیله اتمزلر تز
وار سویله کلسونلر دیدی اوغلان ایندی بن او اوادانلق بکلرم اول کلسنه
ایندی بن بکلییم من کلنجه بن کتمم دیدی اوغلان کیدرسن دیدی والله کتمیم
دیدی اوغلان اوستاد لرینه کلوب حالی دیدی اتفاق پادشاهری انده
بولندی حالی اکلدیوب صوردی عاقل کشی دکلدر دیو بیوردی اوغلانه اناطولی
کچوردیلر اصمایلدیکم ایرق بری یقابه کلمیه دیلك ایندیلر اول کشی
انده قیامة دکین بکلر مکر اول کشی فرشته ایدی برکشی انده واروب حاجت دیلسه
حاجتی قبول اولور ان شاء الله تعالی ودفی برواینده کلور اولدینا یاپولر
امکین دمورالاری یتشمدی پادشاهری فاشیده ملول اولدی برکون برکلسنه
کلوب ایندی ملول اولمه بکا ادم ودوه وقطلی ویرسکا کرکی قدر اسباب کتورین
دیدی پیر قطلی ودوه وادم ویردلر اول کشی الوب کتدی وچون شهردن لشکر
چیقدلر کوردلرکم برصحرانك اورتسنده برطام ایچنه کردلر نقدر کم حاجتدر الوب
کتدیلر وپادشاهه اعلام ایتدلر پادشاه احوالی اکلیوب حق تعالی حضرتلرینه شکر
وحمد ایلدی اندنه اول دکلی میل وسماقی درکاری دکدلر ایچروده وطشرده اوچیوز
درلو دکلدی تمام قیمه کلنجه معماری غیبت ایتدی وارب فرتلسنده کوردی دوزدی
وصکره کلیجك پادشاه اکا عتاب ایتدی معمار ایتدی پادشاهم فبه اکر بزه قوسم
قوسم ایدی بونا اوطوریشمیجق قبه یه ضرر کلوردی اوشوت اوردلر خیلی اینمتر ایدی اندن

وصوردی عاقل ایدی بیوردی اوغلانه الوب اناطولی طرفنه ده 179 ب/ر
کچوردیلر واصمایلدیکم ایرق بوجانبه کلمیه نقل ایدیلرکه اول کشی انده
محراب یاپنده قیامة دکین بکلر اوی حقیله کلدی فرشته ایدی امدی
اول مقامه برکشی وارب نماز قیلوب حاجتی دیلسه اول فرشته آمین دیر بر
دخی هرنه حاجتی وایلیه البتده قبول اولور دیرلر واول مقام محرابك صولی
جانبنده شمدی خونکار محفلی اولان قبه یاپنده اولدنه قبه نك الی در دیرلر
برصحرایه کلدیلر اورتاسنده بر 179 ب/ر دمور اسبابی یتمدی 179 ب/ر
طام کوردیلر اول طامك ایچنه کردیلر نمقدار دمورکرکسه الوب کتدیلر

P. 180 دیوارلرین قبلاده

11/

قبهٔ یرینه قودی هر اقلیمك استادلرین کتوروب هر طرفه قودلر درلو درلو
فسوسلر ۷ ایتدلر اندن پادشاه دلدیکم التون وکومش تختلر ایدوب دیوارلرینه ×
قویه وزرا ایتدلرکم 83 اسند نصکره بر یخسول پادشاه کله طمع ایده صویه کلر
نسنه ایده لم التوندن وکومشدن یك اولا پس اول اق ویشل وقزل وصاری
والاجه مرمرلری تخته تخته بجدلر دیوارلرینه × قودلر 12 چونکم تمام اولدی ایچنه زارلر
اصدلر دریاندن اطلاسدن التوندن وکومشدن قندیللر اصدلر سلیماندن
حکم کمسیه انجلیین بنا اورمدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دنیایه
کلنجه اول بنا شونله قائم طوردی رسول الله صلعم حضرتلری دنیایه کلدوکی کبی 13
مشهور کلیسالرك قبسی یقلدی ایاصوفیانك دخی قبله دن یکا کمری ایله
نیم قبسی یقلدی نقدرکم یاپدلر یاپدقجه یقلدی اخر ناچار اولوب رسول الله حضرتلرینه ادم کندردلر

× قبلادیلر P. 180

۷ P. 180 : فسوسلر ایله مزین ایتدیلر

وزراسی قومادیلر ایتدیلر سند نصکره شایدکه بر یخسول پادشاه کله طمع ایدوب صویه اقا بر نسنه ایده لم

ebenso P. 179 mit leichten Varr.

folgt die Geschichte wie mit Hilfe des Propheten der Bau reparirt

84 r von der قبله, die ursprünglich nach Jerusalem, dann nach Osten, was کفر,

84 vs von einer Kirche in ونکستان mit einer Säule die Honig ausschwitzt, von den Aposteln gegründet. h.e. Marcellus

dort drei یار Jesu begraben مارعطوش, تانبوس ترباسه

Diez 8° 18 74 vs : عطوش تانبوس ترباسه

Pet. II 499 56 r unten : مارعلوش قانبوس ترباسه

anderes dein دینی مینا 85 vs Z. 1. dort

die Bilder von 313 Propheten (folgt Diez 8° 18), Pet. II 499 : دیرمینا

دیرلنا Diez 8° 18 h.e. templum Menae

endlich دیرلیا mit den Stimmen aus dem Feuer;

dann beginnt 9. باب Pet. II 499 : (56 r دیرآیسا

---

11) P. 179 : کتوروب ایاصوفیه وقفنه درلو افسونلر وطلسملر بغلدیلر ! ۵۵

احدی بنا تمام اولدقده فخ

ترباسه - Barnaba ?

Persitsch N°. 179 Bl. 73a = Diez A 8° N°. 48

Aja Sofia 318 J. nach der Himmelfahrt Christi vollendet

شد بیك تاریخ هجرت بیك اوتوز سنه وارد اول تاریخ قولنجه ایا صوفیا نام اولوب
عبادت اولاندن بر بیك اوچیوز بش یل اولدی

hieraus ergibt sich dass dieses Ex. das كتون در i. J. 1030 umgearbeitet
u. bezw. abgeschrieben ist; Persitsch hat das übersehen.

1922. 953

22. 18743

دیوارلرینه قبلادیلر ایکی یوز بر مسجد اولدی حتی یکی حمام: 12, P. 179
اوکنده اولان سوماقی مرمر و دیکلی طاش یاننده واسکی جبه خانه وحالا
شمدیکه اولان جبه بونلر جملسی ایاصوفیّدن ایدی چونکه بو اسلوبده تمام
اولدی پادشاه بیوردی التوندن بر عربه و کومشدن تکرلك ایدوب و
اول عربیه پادشاه بنوب قپوسندن محرابه دکین سکرتدی وایتدی که یا سلیمان
یلدم سنی وایجنه دارلر اصدیلر زربابدن واطلسدن ودخی نجه التوندن — [illegible] یکدم

ایکیوز قیه لو بر مسجد اولدی چون تمام اولدی پادشاه : P. 180
بیوردی التوندن بر عربه وتکرلکلری کمشدن ایتدورب اول عربیه بنوب
قپوسندن تا محرابه دك سکرتدی وایتدی یا سلیمان سنی یکدم دیدی
ایجنه زربفت زارلر اصدیلر سلیمان حضرتندنصکره انجلاین بربنا
اورمدی رسول الله عم حضرتی دنیایه کلیجك اول بنا تمام شویله دوردی رسول
عم حضرتی دنیایه کلدوکی کیجه مشهور کلیسالرك قبه لری یقلدی ونه قدر بیمغه
قصد ایلدیلر بنالر طوتمیوب یایدقجه یقلدی اخر ناچار اولدیلر 552 رسول الله عم
ادم کندردیلر حالی اعلام ایلدیلر رسول حضرتلری بر مقدار طپراق وبردی وارك
بونی قبه نك کرجنه قتوك دیدی صحابهٔ کرام ایتدیلر یا رسول الله کافرلره نه خوش
بو قدر عنایت ایتدیکوز رسول حضرتی صلعم ایتدی اول طپراغی کافرلر ایچون ویرمدم
بر زمان کله بنم امتم انده نماز قیلالر وتلاوت قرآن ایده لر دیدی چون عیسایه
نبوت کلدی بر زمان عیسی پیغمبر آیتی اوزره اولدیلر صکره رافضی اولدیلر
نجه کم رسول الله حضرتلری کلدی ایسه بونلر باطل اولدی حق دین کلدی محمد عم
دینی قیامتدوك طوریسردر الحمد لله علی دین الاسلام ودخی فرنکستانده بر دیر
واردر عیسی پیغمبرك یارلری یاپمشلردر اول وقتکه عیسی عم ه نبوت کلدی هر
طرفه دعوت ویرلدی عیسانوك یارلری فرنکستانه کلوب دعوت ایلدی انلر دخی
قبول ایتدیلر اسلام اوزره اولدیلر صکره ازدیلر اول وقتدن برو اول دیر انده مشهوردر
صحرای قدس شریفدن یکادر زیرا اول زمانده اولان انبیا نمازی قدس شریفدن

ج. بر اوج طپراق 178

محرابی P. 178 / richtig

یکا

anzeig. كوكلرى cod. Berol. Petsch 180.

يكا قيلارلردى حتى رسول الله | 55 os حضرتى دخى التى آى مقدار مقدس شريف قلدى

folgt eine lange Digression gegen die Ketzerei der Christen
aus Eingebung des Teufels
welche die alte Orientierung der Kirchen aufgegeben
und dafür beim Gebet nach Sonnenaufgang sich wenden
sie essen ja auch Schweinefleisch, trinken Wein u. verfertigen
Bilder!

56 r

Varianten:
1, P. 178 nach
(85 r) : ياپديلر
انك دركى برجوهردر
انك بردكنى برپادشاه
يوزيبك التونه
ديلدى ويرمديلر
انك هردركى برنيچه
كفايتدر قصد
ايلديكم لشكر حكوب
كوحايله الا
2, P. 179 76 r:
انك دكه بردبره كى
بوجوهردر كه انك
بردبره كنى برپادشابيك
كزيبك التون وبب استدى

وفلسطانده بر دير وارد محاربى قدسه دعيسى پيغمبرك يارى يابديلر انوك
دكه دبره كى برجوهر دبره كنى برپادشاه يك ال يك التونه ديلدى ويرمديلر
قصد انلديكم لشكر حكوب جبراً الا صيروا اولوب قولنج مرضه مبتلا اولوب عاقبت
دلو اولدى درمان بولمدى ايروكسه اكا ياض ظ ايلمدى روايت اولندركم
اول دبره كى وسنتار كوكلرنده ايندردى ديرلر اما هر دبرك برنيچه كفايتدر
انوك بر دير كنده دائم بال صيزار ديرلرنيچه اوه بالى بترمكه عيسى ع م سياحتنده
اول ايامه واريجق انلرى كمسه قونقلغه المامش ايدى عيسى ع م دخى دعا قلدى اول ديركن
بال روان اولدى انى طعام ايدياشمدى دخى كلمدى عيسى ع م يانلرندن اوچ
كمسه انده بتورلر اولوب يارتكاهدر انلره برعيسى مارعلوى برعيسى دخى ترياسه
اوچنجى قاپنوس اولديرلر پادشاهى نيچه ايده جكن بلمسه كلوب انده ايسارت
اولنور اكا كوره اشلردى ودخى دير مينا ديرلر بر دير وارد اول دخى وفلسطانده در
انده اوچيوز اون اوچ مرسل پيغمبرلك صورتى وارد رنيچه كيم اول ديرك پادشاهى
اول ديره وارد اول صورتلره التين ويرلر ودخى دير ايسا ديرلر بر دير وارد
اول يقسلر اود ايچندن خزين اواز كلوب نه ديسه لر جواب ويرر تكلم مجوسيلر
اودى اويله ايدى شيطان عليه اللعنه كروب سويلردى دنياده مسجدلر ودبرلر
چوقدر بو مشهورلرين بيان ايتدك قديمدن بنا اولنمشدر ومحاربى قدس شريفده در

55 os: حضرتى دخى التى آى مقدار مقدس شريف قلدى

56 r: وفلسطانده بر دير وارد محاربى قدسه دعيسى پيغمبرك يارى يابديلر انوك دكه دبره كى برجوهر دبره كنى برپادشاه يك ال يك التونه ديلدى ويرمديلر قصد انلديكم لشكر حكوب جبراً الا صيروا اولوب قولنج مرضه مبتلا اولوب عاقبت دلو اولدى درمان بولمدى ايروكسه اكا ياض ظ ايلمدى روايت اولندركم اول دبره كى وسنتار كوكلرنده ايندردى ديرلر اما هر دبرك برنيچه كفايتدر انوك بر دير كنده دائم بال صيزار ديرلرنيچه اوه بالى بترمكه عيسى ع م سياحتنده اول ايامه واريجق انلرى كمسه قونقلغه المامش ايدى عيسى ع م دخى دعا قلدى اول ديركن بال روان اولدى انى طعام ايدياشمدى دخى كلمدى عيسى ع م يانلرندن اوچ كمسه انده بتورلر اولوب يارتكاهدر انلره برعيسى مارعلوى برعيسى دخى ترياسه اوچنجى قاپنوس اولديرلر پادشاهى نيچه ايده جكن بلمسه كلوب انده ايسارت اولنور اكا كوره اشلردى ودخى دير مينا ديرلر بر دير وارد اول دخى وفلسطانده در انده اوچيوز اون اوچ مرسل پيغمبرلك صورتى وارد رنيچه كيم اول ديرك پادشاهى اول ديره وارد اول صورتلره التين ويرلر ودخى دير ايسا ديرلر بر دير وارد اول يقسلر اود ايچندن خزين اواز كلوب نه ديسه لر جواب ويرر تكلم مجوسيلر اودى اويله ايدى شيطان عليه اللعنه كروب سويلردى دنياده مسجدلر ودبرلر چوقدر بو مشهورلرين بيان ايتدك قديمدن بنا اولنمشدر ومحاربى قدس شريفده در

Variants: 1, P. 178 nach (85 r) : ياپديلر انك دركى برجوهردر انك بردكنى برپادشاه يوزيبك التونه ديلدى ويرمديلر انك هردركى برنيچه كفايتدر قصد ايلديكم لشكر حكوب كوحايله الا — 2, P. 179 76 r: انك دكه بردبره كى بوجوهردر كه انك بردبره كنى برپادشابيك كزيبك التون وبب استدى

55 os: حضرتى دخى التى آى مقدار مقدس شريف قلدى

56 r: وفلسطانده بر دير وارد محاربى قدسه دعيسى پيغمبرك يارى يابديلر انوك دكه دبره كى برجوهر دبره كنى برپادشاه يك ال يك التونه ديلدى ويرمديلر قصد انلديكم لشكر حكوب جبراً الا صيروا اولوب قولنج مرضه مبتلا اولوب عاقبت دلو اولدى درمان بولمدى ايروكسه اكا ياض ظ ايلمدى روايت اولندركم اول دبره كى وسنتار كوكلرنده ايندردى ديرلر اما هر دبرك برنيچه كفايتدر انوك بر دير كنده دائم بال صيزار ديرلرنيچه اوه بالى بترمكه عيسى ع م سياحتنده اول ايامه واريجق انلرى كمسه قونقلغه المامش ايدى عيسى ع م دخى دعا قلدى اول ديركن بال روان اولدى انى طعام ايدياشمدى دخى كلمدى عيسى ع م يانلرندن اوچ كمسه انده بتورلر اولوب يارتكاهدر انلره برعيسى مارعلوى برعيسى دخى ترياسه اوچنجى قاپنوس اولديرلر پادشاهى نيچه ايده جكن بلمسه كلوب انده ايسارت اولنور اكا كوره اشلردى ودخى دير مينا ديرلر بر دير وارد اول دخى وفلسطانده در انده اوچيوز اون اوچ مرسل پيغمبرلك صورتى وارد رنيچه كيم اول ديرك پادشاهى اول ديره وارد اول صورتلره التين ويرلر ودخى دير ايسا ديرلر بر دير وارد اول يقسلر اود ايچندن خزين اواز كلوب نه ديسه لر جواب ويرر تكلم مجوسيلر اودى اويله ايدى شيطان عليه اللعنه كروب سويلردى دنياده مسجدلر ودبرلر چوقدر بو مشهورلرين بيان ايتدك قديمدن بنا اولنمشدر ومحاربى قدس شريفده در

Variants: 1, P. 178 nach (85 r) : ياپديلر انك دركى برجوهردر انك بردكنى برپادشاه يوزيبك التونه ديلدى ويرمديلر انك هردركى برنيچه كفايتدر قصد ايلديكم لشكر حكوب كوحايله الا — 2, P. 179 76 r: انك دكه بردبره كى بوجوهردر كه انك بردبره كنى برپادشابيك كزيبك التون وبب استدى

Beschreibung von Constantinopel im در مكنون

Persisch 180 Bl. 45 rvs. 29 ff.

آدینه قسطنطنیه دیرلر بر اولو شهردر ایچنده عجائب بنالر وطلسملر واردر

ودخی رومده بر قلعه واردر انده بر اولو دیر واردر آنك یاننده بر میدان واردر انك ایچنده بر میل واردر[1] انك اوزرنده آینهٔ جهان نما وار در قچان دکیزدن شهره دشمن بلورسه تا مغربدن قوپسه آنده کورینوردی وآنك اوزرنده بر طبل وار ایدی هر کیمك غایبده بر کمسه سی اولسه کلور اول طبلی بر کز اورردی اکر غائب اولان دیری ایسه اول طبلدن صدا کلوردی واکر اولو ایسه بر کز دکل بیك کز اورسه لر اول طبلدن صدا کلمزدی ودخی یکپاره طاشدن بر میل واردر که درت پاره توجدن بر نسنه نك اوزرنده 46r قویمشلردی اوزرینه نیجه درلو صورتلر قیلمشلر ایدی بو عالمه نیجه انبیا ونیجه بکلردن وپادشاهلردن کیملر کلدی وکیملر کلوب حکم ایده جکدر علم جفر ایله معلوم ایتمشلردر وتاریخلرین سریان دلنجه یازمشلردر ودخی اول میلك دیبنده باقردن بر ال یاپمشلر قچان اول شهره بر کشی بر متاع کتورسه اول میلك یاننه کتوررلردی اول ال آوجن آچردی ال ایله اقچه سن صایردی انك بهاسی ایسه که تمام اوله اول ال آوجن یومردی بر کون اناطولیدن بر آت کتوردیلر اون بیك اقچه بها دیدیلر اول اله کتوردیلر ال آوجن آچر بر اوچ بش اون یکرمی اوتوز قرق دینجه ال آوجن یومار ترك آنی کورر غضبه کلور دمردن چوماغن چقروب بونی اون بیك اقچه یه* ویرمزدم بو قرق اقچه دور نیجه آوجن یومدی بونی بونده دوزوب قوشانك* فلانن فلان ایده یم دیو اوروب الی اوقادر† ترکی دخی دوتوب یونین اوردلر ایکی کون کچمیوب آت دخی اولوب دریسین قرق اقچه یه صاترلر

1) Der Wunderspiegel auf dem Atmeidan

2) Die Pauke, طبل, die über Abwesende Nachricht gibt

3) der Obelisk

4) die magische Handel (vgl. Scr. Orr. G. I 27 § 12 II 179 § 51 u. 202 § 97)

P. 178 ویرمزم*

P. 179 قویانك *

P. النی اوه در†

P. 179 افندی; 178 von اوفاتمق (auch اواتمق geschrieben) zerbrechen

---

1) P. 178 fügt hinzu یاپلو, die columna structilis; 179 bietet dafür: بر میل یاپمشلردر زمان ایله اوزنده الخ

5/ Schlan
gensaule

ودخی توجدن اوچ بیلان بر برنیه صارلمش اون یردن باش چقرمشلر ایچی

دخی توجدن اوچ بیلان دوکلمشلر بری برنیه صارمشمش اوچی اوچ Vam P. 178
یردن باش چقرمش

ودخی انده توجدن اوچ بلان دوکوب بر برنیه صرمشوب بر یردن: P. 179
باش چقرمشلر

محبوف اوزرونلغی اون بش ارشون یوچلکی ایدرلرکه طلسم ایله اول تصویرلری
بغلمشلر انده اول آدمی بیلان صوقمه صوقسه دخی کارایتمز (ضرر P. 179)
دخی نیچه یرلرده طلسملر وارد رکسه آلمز بیلمز ویرمیللر وارد رکه یاپلو و
کیمی محبوف اول شهری یا نقوبن مادیان بنیاد ایتمشلر ایکی دکز یانده در
سنیوسه شکلنده در اول یری اختیار ایدوب معماری جمع ایدوب بر برین خازرلر P. 179 سنیوسه
P. 178 سنیوس حاضر ایدیلر طاش وکرجی وترق کره یوزیلک آدم حاضر ایدیلر بر قوتلو ساعتده
بنای یرکز اورالر [یرکزدن: P. 178] پس بر یرمیللر یاپدیلر اوزرینه چاکلر TAO VII 3.27
آصدیلر دیبنده اصل رصد قوبوب بکلدیلر تاکه اول ساعت کلوب چنکلر: سنیوس
چالنر بنای بواقوب قوره لر [بنای براغه لر: P. 178] تملین براغلر: P. 179
حقك اوریه قدرتی چوقدر العبد یدبر والله یقدر والله علی کل شئ قدیر
حق تعالی برشنه یی تقدیر ایتمش اوله قولك تدبیری فائده ایتمز اسناء P. 178 ٧ صده
الله تعالی اسناده بولمامناسب حکایت کلوراشیده سن بو وجهله ایتمش اولورلر که
منجمل بکلیوب تحین اول ساعت کله دیرکن قدرت الهی آناکاه برلکلك تقدیر
بیلدرنی قایمش لکلك کچوب کیدرکن بیلان لکلك بوغازینی صقدی P. 178 ٧ صده
لکلك خان خوفندن قیومروب صالی ویردی اول بیلانه دوشمز الله بر در
چنك اوزرینه دوشوب اورر اول چنك چالنور جمله میللرده اولان چنکلر دخی
چالنور حتی ساعت براغوردن طاش وکرجی حاضر ایکن تمل اوردیلر
بیلندر جان خولندن: P. 179 ز جان خوفندن کنه ویه اول چاکلر اورر: P. 178
لیلك بغازینه محکم دوتوب صاچاشور لیلك دخی کوزی قرایب
کنه ویه چاکلره اورر

منجملر کلوب فریاد ایتدی هنوز اول ساعت دخی کلمدی مریخ ساعتی که
نحس اکبردر اول وقتده | 472 نیچون ایتدیکز دیدیلر اول پادشاه ایتدی یا
نیجه ایده لوم شمدنکیرو چاره نه در بوزه لوممی دیو فریاد ایتدیلر چنکلر
چالندی بز دخی بنا اوردق قضایه رضا ویردیلر پس اول وقتدن برو اول
شهر نیجه کره بلا وقضا وکاه طاعون وکاه زلزله دن خراب اولوب ویران
اولمشدر نیجه جنک واشوب دخی اکسک اولمز نیجه یللر خراب یاتوب P. 178
یرتجی خانوارلر ایچنده یرتجیلر واژدرها وطن دوتمش ایدی صکره قسطنطین آدلو بر پادشاه
کلوب عمارت ایتدی اخر زمانده شرندن بونک کبی دخی نلر اولیسر محلنده
بونک کبی حادثلر اولیسردر P. 178 بیان ایدرز ایده وز P. 178

منجملر کلوب فریاد ایتدیلر هنوز اول ساعت کلمدی ددلر P. 178 00
مریخ ساعتیدر کنحس اکبردر واول وقتده ایدوکن ددلر اول پادشاه ایتدی
نیجه ایده لم شمدنکیرو چاره ندر بوزالمی دیوب قضایه رضا ویردلر
یوقدر دیوب قضایه: P. 179

Die Geschichte von der durch Zufall gestörten Bestimmung über die Grundlegung auch Sa'deddin I 414

اتفاق برلغلق صیدجیه ایدوب پرواز ایدرکن شکاری اولان مار منقارندن خلاص اولوب
اول زنکلرله برینه مصادفه ایدر

Beschreibung von Rom

Pertsch 180 43r

1 ودخی رومیة دیرلر بر شهر وار کافرستاندر دنیاده نه قدر جواهر اولسه

ندکلو لعل جواهر P. 179 ; لعل و P. 178

2 انده اولان جواهرك عشری اولمیه وانده چوق طلسملر وار انك هر سوقاقی

3 بر فرسخ در یالکز قوش بازاریدر بر اول قدر صرافلر و بارق اهل حرفت

statt ~~nach~~ وار hat P. 178 واردر dann zusatz:

انده ایکی بیك بر حیودرلر بر شهر واردر

worauf ~~[illegible]~~ انك هر موقفی بر فرسخ یردر. folgt; daran schliesst sich an:

یالیکوز حوش بازار ایدرلر و بر اولقدر صرافلر و بارق حرفت

4 ونیجه بیك حمام ونیجه بیك دکان ونیجه دیرلر ایچلری طولو کشیشلر و برجنك دولایسی

5 قرق ارشوندر ایچنده یوز بیك اطلو اتلنور اسلامبولدن کمی بر یلده وارر

P. 178 ohne copula

نیجه بیك حمام ونیجه بیك دیرلر اچلری طلو کشیش و رهبان بورجنك طولایسی

قرق ارشوندر ایچندن یوز بیك آتلو اتلنور استانبولدن اکا کمی بر یلده وارر

P. 179

ورمیه دیرلر بر شهر واردر کافرستاندر بو دنیاده ندکلو لعل جواهر واردر

انلرك عشری اولماز ودخی چوق طلسملری واردر ایکی بیك بورجلو عظیم حصاری

واردر دخی سوقی بر فرسخدر ونیجه بیك دیر ایچلری سرا با رهبانلرك در و بورجنك

دولایسی قرق ارشندر وایچنده تیزیه یوز بیك اتلو اتلانور اسلامبولدن

کمی اکا بر یلده وارر

XX Zu Bl. (2)

Pertsch 180: bietet nach نیچون تعجیل اتمزلر folgenden Text

اوغلان دخی طعام یمکه کتدیلر انکچون خالیدر شمدی کلوب ایشه شروع
ایدرلر پیر ایتدی وارسویله تیز کلسونلر دیدی اوغلان ایتدی آنلر بنی اوادنلق
بکلمک ایچون قودیلر کیدیجک کیم بکلر دیدی پیر ایتدی سن وارسویله بن بکلرم
دیجک اوغلان ایتدی قورقرم کیدرسین دیدی پیر دخی والله سنی کلنجه بکلیه بن دیدی
اوغلان اوستادلرینه کلدی حالی دیدی اتفاق پادشاه انده بولندی حالی بلدردیلر
پادشاه صوردی عاقل کشی ایدی بیوردی اول اوغلانی اناطولیه کتوردیلر اصمارلادیلر
ارتوق برویقایه کچمیه درلک ایتدیلر اول پیر انده بولمادیلر مکر اول فرشته ایدی
قیامته دک | 54r انده دورر بر کشی حاجت دیلیه اول فرشته آمین دیه حاجتی قبول اولور

— fehlt
دیدی

X Der Eingang des Abschnittes über die Aja Sofia nach Pertsch 180 Bl. 52r f.:

nachdem بخت النصر den Tempel des Salomo in Jerusalem zerstört

رومده قسطنطنیه شهرینک پادشاهی وار ایدی داود شریعتی اوزره ایدی
قصد ایلدی که سلیمان پیغمبرک مسجدینه نظیره بر مسجد بنا ایده اولدخی
اکا نظیره اولا بر مسجد یاپدی و دائره سنده اون بیک حجره یاپدی هر حجره ده
یدیشر رهبان اولور ایدی

حجره 10000
رهبان in jeder 7

die lasen Tag u. Nacht توریت u. زبور; aber der Kaiser ließ sich vom Teufel verleiten, fiel vom Glauben ab und errichtete ein میل mit seinem Bilde, das er anbeten ließ; 400 Jahre dauerte dieser کفر; da zerstörte an einem نوروز کونی den Bau u. begrub 60000 کشیش unter seinen Trümmern und der Kaiser war weg; 7 Jahre blieb die Stadt خراب dann erstand ein neuer پادشاه:
صکره بر پادشاه کلوب اول شهری اسلام اوزرینه عمارت ایلدی آیا صوفیه نک دائره سنده
بر اسکی بنا واردر انک اثریدر انده بخت النصر که اول زمانده قدس شریفی خراب ایتمشدی پس

Die Geschichte von dieser ersten Aja Sofia u. ihrer Zerstörung durch Erdbeben auch in TAU. Giese ٨٢, 10-20 ٨٥ 22 ff.

Schumacher
Emilie, (Berlin, Wallnerstr. No 6. III.
Ehefrau von Rudolf

Anmerkungen.

1. über die Bazare Jâqût bei Guidi l. c. S. 11

dice uno delle gente d'Abû Mûsa: così mi raccontò un ebreo!
Entrai in Roma e davvero che il mercato degli uccelli era lungo una parasanga"

ein Kaufmann erzählte dem Walîd b. Muslim ad Dimâsqi u. als
gingiamo alla prima porta, ed eroci nel mercato (o piazza)
dei maniscalchi e simili i poi saliamo alquanti gradini ed
ero il mercato dei cambiamonete e dei mercanti di panni

vgl. den Kommentar S. 22 f. woraus im Talmud la place où l'on vend de la volaille besonders erwähnt wird.

2. Edrisi bei Guidi l. c. 7

on compte, à Rome douze cent églises ---- Il y a dans cette
ville mille bains.

[Jaqut gibt 600 000 an!, s. J. 23

Ahmed Bīǧān در مکنون ms. Diez A 8° 159a f. zum Schluss des Werkes:

ودخی دیلرمکه بو کتابی اوقیانی ویازنی ودکلینی ویاری تعالینک
قدرتنی اکلینی وعظمتنی بله ؛ ه ه وبو کتابی جمع ایدن ؛ ه ؛
کناه دکزنه غرق اولمش بو فقیری ایتدوکی کناهه قالمیوب رحمتکدن
ایرمیوب صوک دمنده ایمانله کوندره سن

aus cod. Diez. A oct. 27. = Pertsch Nr. 178.

VII 6

Zl. 74b.

ودخی رومده قسطنطنیه درلر بر شهر واردر غایتده
اولو عظیمدر انك ایچنده عجائب طلسملر وبنالر واردر وانده
بردیر واردر اولو دیره در انك ما بیننده بر میدان واردر انده
بر میل واردر یاپلو انك اوزرنده آینهٔ جهان نما وار ایدی قچن دکیزدن
شهره بر یاغی کلسه دخی مغربدن قوپسه انده کورینوردی ویایو دخی
واردر انك اوزرنده بر طبل وار ایدی هر کیمك بر غایبده کمسه سی اولسه
کلور اول طبلی بر کرّه اورردی خوش اکر غائب در اولسه اول طبلدن
صدا کلوردی اکر اولو اولسه بیککز اورسلر اواز کلمز دخی یکپاره
طاشدن بر میل وار ایدی | 75a درت پاره توجدن نسنسنك اوزرینه قالدرب
قومشلردر اوزرینه درلو صورتلر کنده قلمشلر بو عالمه انبیادن وبکلردن
لمکر کلدی وکملر دخی کلجکدر بو مملکته حکم ایده جکدر علم جفرله معلوم
ایتمشلردر تاریخلرین سریانی ۱۰۰ دلنجه یازمشلر دخی اول میلك دبنده
باقردن بر ال ایتمشلر ایدی طلسم ایدی قچن اول شهره بر کشی متاع
کتورسه اول ایلك یاننه کتوررلردی اکن اوجن اچوب یومردی بر
کون اناطولیدن برات کتوررلر اون بیك اقچه استر صاحبنی اول اله
کتوررلر اوخونه بر ایکی بش اون یکرمی اوتوز قرق دینجه اوجن یومار
تورك انی کورب غضبه کلور دمردن جوماغن چقرر بن بونی اون بیکده
ویرمزم بو دخی قرق اقچه در دینجه اوجن یومر بونی بونده دوزب
قوشانك فلانن فلان ایده یم دیوب اورر النی اوه در تورکی طوترلر
بوینن اوررلر | 75b ایکی کون کچمزات اولور دریسنی قرق اقچیه صتارلر

Obelisk mit dem Spiegel

Vergl. mit طبل

ägyptische Obelisk

die gerechte Hand

Schlangensäule

Gründungssage
Janko b Madjan

دخی توجدن اوچ یلان دوکمشلر بری برینه صارمشمش اوجی اوج
یردن باش چقرمش ایچی مجوف اون بش ارشون یوجلکده ایدرلرکم
اول یلانی بغلمشلردر انده یلان ادمی صوقمز صوقسه دخی کار ایلمز
دخی انده نیجه یرده طلسملر واردر کمسه بلمز یر یر میللر واردر کمی
یاپلو کمی مجوف کمی یاپو اول شهری یانقو بن مادیان بنیاد ایتمشدر
ایکی دکیز مابیننده سنبوس شکلنده اول ارایی اختیار ایدوب
معماردی جمع ایلدی یرین قازدلر حاضر ایتدلر که طاشن وکرجن
وقرق کز یوز بیک ادم حاضر ایتدلرکه برقتلق ساعتده بنایی برکزدن
اورالر پس اول یر یر میللری یاپدلر اوزرینه چکلری اصدلر دبنده رصد
قیوب بکلدلر تاکم اول ساعت کلوب چکلری جالنه بنای براغلر قدرت حقکدر
76a
العبد مدبر والله یقدر حق تعالی حضرتلری برنسنهٔ تقدیر ایتمش
اولور اکر تقدیر ایتممش اوله اول قولک تدبیری فائده ایتمز انشا الله تعالی
اشغیده بوکه مناسب برحکایت کلور اشیده سن بو وجهله منجملر
بکلیوب قچن اول ساعت کله درکن قدرة اللهدر بر لیلک بر یلانی
قاپمش یلان بو لیلکک بوغازین صقمش لیلک جان خوفندن
کندویی اول چاکه اورر چون چاک چالنور جمله میللرده اولان چکلی
چالنور همان لشکر بر اوغردن طاش وکرج حاضر ایدی تملین اوررلر
منجملر کلوب فریاد ایتدلر هنوز اول ساعت کلمدی درلر مریخ ساعتی
درکه نحس اکبردر واول وقتده ایدوکن ددلر اول پادشاه ایتدی
نیجه ایده لم شمدنکیرو چاره ندر بوزالغمی دیوب قضایه رضا ویردلر پس
اول وقتدن برو اول شهر نیجکره بلا وقضا کاه طاعون وکاه زلزله دن
76b
خراب اولوب ویران اولمشدر جنک واشوب دخی اکسک اولمز ونیجکره

اول پادشاهك بر قزی واردی ادی صفیه بانو یدی پادشاه انی
روم ایلنده وتواش یایلاغنه کوندردی اول قز دخی وارب طاغ
یقیننده بر شهر بنیاد ایتدی ادنی صوفیه قودلر اول قز انده وفات
ایلدی انك بی حد مالی قالدی وصیّت ایلدی بو مالله بر مسجد یاپدلر
اول پادشاهك کوکلنده دخی بو یتمشدی اول یقلان دیرك طاشنی و
قومنی وکرجنی ایروب یرینی اچوب مرمرلرك بتون قلانن 82a دیکلری
جمع ایتدلر یرینی قازدلر بر اولی حوض ایتدلر یر یوزینه چقنجه
یاپدلر اندن یوقاروسنی یاپمغه بشلدلر محرابنی قدسه ایتدلر
زیرا اول زمانده قبله قدسه ایدی اول عجائب یشل وسماقی مرمرلری
ودرکلری انجودن جواهردن ایدی سلیمان پیغمبر عم یاپدوغی
سرایدن کتوره لر (!..) انك حکایتی بودرکم

خراب اولوب ویران یاتوب ایچنده یرتجی جانورلر واژدرهالر
وطن اتمشدی صکره قسطنطین ادلو بر پادشاه کلوب عمارت قلدی
اخر زمانک شرندن نیجه بونک کبی حادثلر اولیسردر محلنده بیان
ایده وز

Das Folgende bis 77a Z. 5 von der Stadt اورج, die
شداد بن عاد erbaut hat

Bl. 81a Z. 4

رومده قسطنطنیه شهرینک بر پادشاهی واردی داود عم شریعتی اوزره
ایدی قصد ایتدیکه سلیمان پیغمبرک مسجد نه بی نظیر مسجد اولدخی
اکه نظیره بر مسجد یاپدی دائره سنده اون بیک حجره یاپدی هر حجره ده
یدیشر رهبان اولوردی توراتدن زبوردن صحف انبیادن
درت عام اولوردی صکره اول حسود جمله عالمک دشمنی ومردود
انسانک اردنجه در اول قومی اغوایله ازدروب رفض دین ایتدلر
حتی کم بر میل یاپدردی کندو صورتن خلقه طاپدردی تمام درتیوز ییل
بو کفرله زندکانی ایتدلر بر کون نوروز کوننده جمله خلق اول یرده جمع
اولمشدی اول پادشاه بی زوال بر زلزله امر ایلدی اول التمش 8/6 بیک
کشی اول دیرک التنده قالدی اول پادشاه چقوب کتدی یدی ییل اول
شهر شویله خراب یاتدی صکره بر پادشاه کلوب اول شهری عمارت
ایلدی اسلام اوزرینه ایا صوفیه نک دائره سنده یر یر اسکی بنانک اثریدر
اندن صکره بخت نصر اول زمانده قدسی خراب ایتمشدی پس بر پادشاه
قصد ایتدیکم انجلین بر مسجد بنا ایلیه اکا نظیره اولا انک حکایتی بودرکم
مغرب پادشاهی عنکوه جادوکم سلیمانه مطیع اولمامشدی سلیمان عم
دخی انی اشتدی پرداخت ایلدی انک غایتده بر جمیله قزی وار ایدی
اول اجلدن سلیمان عم نکاح ایدوب ایدنجکده انکیچون بر سرای یاپمشدی
اول درکلری ومرمرلری سلیمان عم دیولره قافدن کتورتمشدی صکره

...ichte der
...a Sofia

...kur,
Edinğih

hier einzuschieben der beigeklebte Zettel

اول قز سلماندن مخفی اتاسی صورتن ایدوب اکا طیار دی صکره
سلیمان اذ یلوب اصفه بلدرمشدی سلیمان اول قزی هلاك ایدوب
اول سبای اسسوز قالوب خراب یوز طوغمشدی پس [82b] اول پادشاه
اول مرحله ی ودیارکری کتوروب انی صوفیایه بنیاد اوروب یاپدردیلر که
اسکسان بلده تمام اولدی روایتدر اول بناچون ادم بویی قالقدی برکوف
اوستادلری قوشلق یمکینه کتدلر اوادانلقلرین خراب یرنده قودیلر طلمك
ایچون بر اوغلان قودیلر برکشی کلوب ایتدی ای اوغلان نه ایچون بوبناءٔ
تعجیللم اتمزلر تز وارسویله کلسونلر دیدی اوغلان ایتدی بن اوادانلق
بکلرم اول کمسنه ایتدی بن بکله یم سن کلنجه بن کتمم دیدی اوغلان
کیدرسن دیدی ! ده والله کتمیم دیدی اوغلان اوستادلرینه کلوب حالی
دیدی اتفاق پادشاهلری انده بولندی حالی اکلایوب صوردی غافل کشی
دکلدر دیدی اوغلان انا طوغ کیجه دیلر اصمارلیوب امر ایلدیلر ایرق یری
یقایه کچمیه دیلك ایتدیلر اوکشی انده قیامتر دکین بکلر مکر اوکشی فرشته
ایدی برکشی انده وارب حاجت دیله سه حاجتی قبول اولور ان شاء
الله تعالی وداخی روایتده کلور اول بنا یاپولر ایکن دمرالارق پشمدی
پادشاهلری غائبده [83a] ملول اولدی برکون برکمسنه کلوب ایتدی
ملول اولمله بکا ادم ودوه وقطلی ویرسکا کرکدر قید اسباب کتوره یین
دیدی پس قطلی ودوه وادم ویردلر اول کشی الوب کتدی چون شهردن
طشره چقدلر کوردلرکم برصحرانده اورتسنده برطام ایچنه کیردلر نقدرکم
حاجتلرینی الوب کتدلر وپادشاهه اعلام ایتدلر پادشاه احوالی اکلیوب حق
تعالی حضرتلرینه شکر وحمد ایلدی اندن اول دکلی بیشل وسماقی دیکلری
دکدلری اچروده وطشره ده اوچیوز درلو دکلدی تمام قبیه کلنجه معماری
غیبت ایتدی وارب فرنکستانده درلو دوندی وصکره کلیجك
پادشاه اکا عتاب ایتدی معمار ایتدی پادشاهم قبهٔ اکریمزی قوسم

Bo Jupp during the Days

Geschichte vom gelehrten Engel

Die fehlenden Gerüste ausserhalb der Stadt gebaut

Der Baumeister verschwindet

بو بنا اوطورشمیجق قبه یه ضرر کلوردی ارشون اوردلر خیلی انیمش ایدی
اندن قبهٔ یرینه قودی هر اقلیمك اوستادلرین کتوروب هر طرفه قودلر درلو
درلو قوسلر ایتدلر اندن پادشاه دلدیکم التون وکومش تختلر ایدوب
دیوارلرینه قویه وز ایتدلرکم 83b سندنصکره بر یخسول پادشاه کله طمع
ایده صویه کل برنسنه ایده لم التوندن وکومشدن پك اولا پس اول
اق ویشل وقزل وصاری والاجه مرمرلری تخته تخته بجدلر دیوارلرینه قودلر
چونکم تمام اولدی ایچینه زارلر اصدلر دربانلردن اطلاسدن التوندن
وکومشدن قندیللر اصدلر سلیماندن صکره کمسیه انجلیین بنا اورمدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دنیایه کلنجه اول بنا شویله
قائم طوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دنیایه کلدوکی
کیجه مشهور کلیسالرك قبّسی یقلدی ایا صوفیانك دخی قبله دن
یکا کمری یله نیم قبّسی یقلدی نقدر کم یاپدلر یاپدقجه یقلدی
اخر ناچار اولوب رسول الله حضرتلرینه ادم کوندردلر حالی اعلام ایتدلر
رسول حضرتلری بر اوج طپراق ویردی وارك بونی کرجنه قاتك ددی
صحابه ایتدلر یا رسول الله نه خوش کافره بو قدر عنایت ایتدوکز
رسول الله ایتدی انی کافرلر ایچون ویرمدم بر زمان کله امتم انده
نماز قلوب 84a تلاوت قران ایده لر ددی

Einsturz der Kuppel bei der Geburt des Propheten

84b f.

فرنکستانده بر دیر واردر 85a محرابی قدسه در عیسا پیغمبرك یارلری
یاپدلر انك درکی بر جوهردر انك بر درکنی بر پادشاه یوز بیك التونه
دیلدی ویرمدیلر قصد ایلدیکم لشکر چکوب کوجله الا صیرو اولدی و
قولنج طوتدی دلو اولدی درمان بولمدی ایرق کمسه اکا قصد ایلمدی
روایت شویله درکم اول درکی کوکدن فرشتهلر ایندردی درلر انك

هر بر درکی بر نجه کفارتدر انك بر درکندن دائم بال ظیزار
درلر نیجه اولره یتر مکر عیسا عم سیاحتنده اول ارایه کلیجك انلری
کمسه قونقلغه المامشلر عیسا عم دعا قلدی بال روانه اولدی انی
طعام ایتدلر شمدی دخی کسلمیوب اقر عیسا علیه السلامك یارلری
اوچی انده یاتورلر اولو زیارتکاهدر انلرك بری مار عصلوس بری تریاسه
بر تابنوسدر اول یرك پادشاهی نیجه ایده جکن بلمسه کلور انده
اشارت اولور اکا اکوره اشلردی

Eschatologisches

Das 16. bāb Bl. 134a ~

اسرار جفریه وحوادث کونیه ورموز جفریه بیاننده در

im 3. فصل 136a gibt der Autor als seine Quelle den

شیخ المحققین العالم بکشف اسرار الله وایاته شیخ عبد الرحمن

البسطامی قدس سره العزیز صاحب الحروف حضرتلری

an, der als der Meister, صاحب, des علم جفر zu gelten hat.

Er fährt dann fort

بو داعی انی ترکی دله کتورب کتابمزه یازدق هر علمدن بر رشمه
طاتدردق بو علم جفردن بر مقدار طاتدره لم دکله اهلی ایسه‌ك و
لکن زیاده استین جفر جامع کتابن ده مطالعه قلسون انك اسرارینه
واقف اولسون

vgl. Flügel Wiener Hdschf

II S. 571 No 1497 ein anderes Werk dieses Autors der

بحر الوقوف فی علم الحروف, der nach Fl. a. 858 gestorben ist

Das 17. bāb Bl. 142b f. اشراط ساعتك بیاننده در, darin

Bl. 145a f. فصل فی خروج بنی الاصفر

Nach heftigen Kämpfen im Westen مغرب fallen die banu'l asfar über die islamische Welt her, erobern Ägypten, dann (146 b Z. 2)

قدسه واره لر اول دیارم چقه لر اندن کلوب روم هجوم ایده لر
استنبولی اله لر اسلام لشکر نی حلبه دکین قوه لر

Dann sammelt sich das islamische Heer zwischen Haleb und Ǧām. Das Heer von Medina kommt und legert ebenda Die banu'l Asfar werden zurückgejagt

ib. l. Z. ff.

مسلمانلر یردم ایده لر کافری قوه لر استانبوله طقالر 147a ا مسلمانلر
شهرك حصارنی چوره الوب الله الله اوازه سیله حصار یقله شهره
کیروب غنیمته مشغول اولالر شیطان لعین بر یوکسك یره چقوب چاغره
ای مسلمانلر سز بونده غنیمتده سز بویکاده دجال چقدی اولر یکوزی
خرابه ویردی دیوب بونلری استانبوله قیوب کیده لر

S. 147 b Z. 13 folgt eine Parallelversion, eingeleitet mit den Worten رسول حضرتلری بیوردی Nach dem Auftreten von 30 falschen Propheten erscheint der Mahdi:

کلوب عدل ایله دنیایی معمور ایلیه سخا ایله فقراسنی غنی ایلیه
ایدرلر کم حضرت مهدی مغربدن چقه اصح بودرکه بخارادن کلوب
کندوسنی مکه ده بولا اسحق پیغمبرك اوغلنلرندن اولا یتمش بیك کتی
اکا تابع اولا اهل کشفدن اولا اصحاب کهف عددنجه یعنی اوچ یوز
اون اوچ اصحاب کهفی حق تعالی احیا ایده کله لر مهدینك چاوشلری اولالر
اندن صکره بو خلیفة الله سیف قاطع و برهان ساطع در رحیمك تاریخنده
طوغدی لکن قمر طلوع ایتدوکی زمانده طالعی ویلدزی سعادت برجنده
ایکن بو خلیفة الله کله بنی اصفری ده دخی هلاك ایلیه استانبولی فتح
ایلیه کافرلری قره لر مال غنیمت ایله مغتنم اولالر

u. s. w.

148 b Z. 11 ff. فصل في خروج دجال العين

151 a " 2 " فصل في نزول عيسى عمر

" b " 8 " فصل في خروج ياجوج وماجوج

152 b " 2 " فصل في خروج دابّة الارض

153 a " 3 " فصل في طلوع الشمس من المغرب

" b " 4 " فصل في باب التوبة

" " b 3 " فصل في رفع القرآن الى السماء

154 b Z. 2 " فصل في خروج الدخان

" " " 10 " فصل في نفخ الصور الاوّل

155 a " 3 " فصل في خراب البلاد (beim zweiten Trompetenstoss)

u. AA. 155 a Z 13 ff.

بنی قنطورا ددکلری کافردن نتکم رومی بنی اصفر خراب ایده یونان
مملکتنك خرابی خرابی صودن اوله

155 b Z. 10 f.

چوق شهرلر اوده یانمغله قونیه افلاطون بیکارندن خراب اوله

ib Z. 12 مقاتل

" " 15 قتاد fo! idem 156 a Z. 1.

156 a Z. 17 شیخ محیی الدین عربی روح القدس ادلو کتابنده

159 a Z. 2 ender dies باب

VIII

Notizen aus der Berl. Hdschft Persch 207 تواريخ آل عثمان

Die Seitenangaben beginnen Bl. 60 r

1, Sulonno ünst ümb ün Aidindjik - 61 vo

2. Janko b. Madian 61 vs. -

Jemin Bl. 64 r fl. die Opferfigen von den Jinnen

" " 65 " وهم يونس اوه ايتديكم دنيا الق كن طولدى

بنى آدم كلدوكدن

66 vs von J. b. M.

براولو ميل يايدردى سكر يوز ايشون مقداري ثمدى بغير آت كلم وايدر

آنك اوسنده ايدى سنكم عنكو دخى اوبه ايتى ادى ج

Jemin eine 7 häufige Sylbenzahl mit seinen Strafen drohend

شويله كيم ثمدى بغر آت ريدر

70 vs. انفير بوز انفير des Sofu des Jango

71 r f. Opferfigen von Schwarz 72 vs. a. 891 H.

73 vs. Konstantin i himmlisch einladen des

آصفيه Zeichen des Chargil

74 vs. col. serpentina.

75 4 vs. ff. Vers des Korans

76 vs. Z. 5 v. u. قدر بايلك

78 r Bagir als gegen die Pest

اولوخا ج ib. Kompanion Gefährte als selbes auch

beim Opfer hinzubekommen, als Diener

Kopan des Brüder

dann folgt: بعد تواريخ بو بابه اشبو

die Einzelopferzahl i. wechselnd dann gleich, bis 80 vs Z 6

dann Linien in der die Fortsetzung der Autors vorkommen ist

(Berliner Mehyī ed-dīn)

fol. 3 vo. die Trauungsschützer von Osman

راوی شویله روایت ایدرکیم عثمان غازینک دنیایه کلمسنه سبب نه اولدی
تقدیرده وار ایدی اولسه کرکدی حق تعالی ویردیکینه کمسه مانع اولمز
ارطغرل حال حیاتده برکیجه دوشدی برعجب واقعه کورر اول واقعه دن
اویانور فکر ایدرک اللهک ذکرنی ایدرک طوردی صباح نمازینه قیلدی
وصورت دکشوب برمعتبر کشی وار ایدی آدنه عبد العزیز دیرلردی صاحب
کمال ایدی علم رویا بیلوردی 4r آدنه عبد العزیز دیرلردی صاحب کمال ایدی
علم رویا بیلوردی ~~ارطغرل~~ ارطوغرل طوغری اول عزیزه کلدی دوشی دکوردی
بعضه روایتده بو دوشی تعبیر ایدن برعزیز شیخ آدی آدی آدابالی دیرلردی کرامتی ظاهر
اولمش ایدی جمیع خلقک ایچنده مفتقر ایدی ودنیاسی ونعمتی چوق ایدی اول ولایتده
کراماتله مشهور اولمش ایدی سلطان علاء الدین دخی اکا اعتقاد ایتمش ایدی ارطوغرل
کلدی اول عزیزه دوشی اعلام قیلدی آیتدی یا شیخ کوردم که سنوک قوینکدن برآی
چقدی کلوب بنم قوینمه کیرور بو آی قوینمه کیردکدنصکره کوبکمدن برانماج بیتر
کولکسی عالملری دوتر کولکه سینک التنده طاغلر اولور وهر طاغک دبنده صولر
اولور واول صولردن کمی ایچر وکیمی باغلر وبغچالر صوررلر وچشملر آقدلر اوش دوشم
بودر ددی

Bl. 7 vo یوز اوانک سنورنده

Bl. 59 vo. Geschichte von der Sammlung der Legenden.

" 39 r Geschichte des صاروجه

" 80 vs. " von der Geburt des Kroyhelen, Einkunft der Aja Sofia, des طاق لسری aber ohne Gewässermanie

" 85 r Geschichte vom اکری قپو

" 86 r. die Stelle von den مصابیح

علما شوبله روایت قلدیلر کیم مصابیح شرحنده دمشلرکم دجال لعین
چقمزدن اوکدین بر دخی سیفله قسطنطنیه آلنه صکره قیامت قبا حق
وقت ابو اسحاق اوغلنلرندن تکبیرله الالر دیرلر اول سیفله النه
دیدکلری بو درکیم شمدیکی زمانده اول پادشاه الاسلام والمسلمین

i. l. w

Sol. 86 vs.

a. 8589

نوابره یی فتح اتدی

IX

Portsch N°. 232.

Bl. 2 vs. 3. 1 Hz.

بو حقیر معترف التقصیر، علی العزیی الیاس الفقره المعلّم فرحذمت حضرت الوزیر،
اعنریه الدستور الاعظم وصاحب، الافخم الاکرم القائم تدبیر الممالک فی طریقی
الانصاف اعدل، الخ دیدوکم حضرت علی پاشا

Bl. 3 vs. Enquiries die eingesendeten Inschriften.

a. 5072 aus dem Friedhofe von Stambul بدی آطه یدی, das
neun ging von Eine bis Zedikule; Stambul besteht
aus Inpel mit dem Syrion: die Seemauerpforte, Tekfur Serai
Zedi Kula; Fanbin Garage, Inschriften dieses

1. Aja Sofia 2. طاوق باغچه دیکلی طاش 3. اسکی سرای 4. Georgen
der Fanarioten 5 Georgen d. Selim 6:

ترکان نکبرسی دیکلی معروف مکانده ایدی

7. bei قیچی

Verwandte Gräber ویزه یاتان and Seglerpforte Fünfkirchen,
Inschriftsteine vom 601 H. (4 vs.)

Bei diesen Inschriften, dass nun Zeige nicht Namen der
hier Nazirin und die Kinder شیخ قیچی bezeichnen
i. dem erfahren die für Bedeutung, die Kinder überzeugen
Namen nach seiner Wege die neuen Pflichten, der toten
Namen ölür sind. -

Die letzten Nummer u. Notizen der Herr begegnete war
ein Ulk der sich zum Verbrechen war die Not bringen
zu lassen, ihm helfen die Linien zu belassen, wegen
der sie vorgeschlagen, die als Nazim beizubehalten und
in allem bis ihrer Leistung der Verpflichtung gehorsam zu
sein.

وشمدیکی زمانده بیلک حاصلی قرینده بر قدیم بنا ، سه
واردر کی آکه جیبه خانه دیلر وبر اعلا قبه سی واردر ولیکن وآنول
کری السندن کچوب کچرلر فذکو، چوبان پادشاهلك سرای ایدی

vergönnen

vergönnen wollen, die von dem Juden Hugo Wiener erfahren bei der Taufe den Hergang

dass man zum Juden Christi taufen;

جوبان

Gründen Taufen damals über Rom, wo mehr

von Griechenland an, d. h. der Sitz des Königs

von Juden umbelagert und Juden bewohnt war, zog er gegen

Byzanz und eroberte die Insel und fügte sie und

Christenthum ein.

Ir Hf. Andres Leningen von Suleiman, wegen Edirnedjik zuhauf Jahrl

und Zieta an جنّ

وحالیا اندن استنبول وغیری یرلر سوریلوب کلان مرضلر و ماهیه طاشاری
والاتلرینی کورن کسنه ازلدن نه وقیه ده ایدوکینی نه استه لال ایدر

i. Stumme i. dlé entnus

8 z wus ejn Janko l. Madian

(8 z 3. 2. الاصبول)

13 z ايلان ئ in Edirnedjik

14 m. ft. Jahrjagts von Solimans ll, rat er kein abdest mund
- 20 كركس belangt bzw. da wir Jagden der Ei-
nen jagt; nun t., da kein Jahres ver-
nimmt, löschte ihn der König
gelaus x spiel Salomo bis auf
ihn ausbaut. Er wirft damit
den König ins Meer, ein Fisch verschlucke
ihn, verwandelt d. wird vom Meer dürfte-
spürt. Salomo findet ihn, verspeist ihn und
findet in seinem Bauch den Ring.

46 z اياتلق l. انلق

امّا مرحوم سلطان محمّد علیه الرحمة معن الله الصمد اسلامبول فتح
ایدوب نسا تعا ایچنده اولان کفره بکلرینه چقوب کتمکه اجازت ویردیلر ایدی
بارچه مالله طپطلو ایدوب دکیزدن چقدیلر واول زمانده مذکور قپویی
واکثر ایا صوفیه ده ماهیولرک کوتورمکله کتدیلر، قابل اولانی هپ بیله آلوب
کتدیلر، ودخی یوقاروی فوقانیه نوک کنارنده حسره کی ابحا واردی اولان
دیرکلروک اراسنده دیرکدن دیرکه خلافی ما کمشدن مشبقلر دوزمکه
قصد اتمشلردی الخ صافی ۲.

dieser letzte Satz gehört nicht mehr dazu

65r nach dem Tode Justinians machten die Vornehmen den
اوستینوس zum Kaiser
ودخی آیا صوفیه نوک اوکنده بردرک دیکه قودیلر، واول دیرکوک
اوستنده کندوک صورتنی توجدن وآتینی بقردن تصویر ایدوب
آته بندوروب دیرک اوستونده قودولر وبرالنده التون المه وبرالنی
شویله اچق قویدلر ومذکور صورت هنوز جمشید زمان | واسکندر
دورانی یعنی حضرت سلطان سلیمان خان زماننه دک قالمشدی، ایا
صوفیه نوک چارشو جانبنده اولان قپوسی اوکنده طورردی، امّا زلزله دن
دوشدی وچق یرلری خراب اولدی (Justinianspruch)

63r. (nach 62 vs befindet sich in der Mitte der aja Sofia
ein 8 eckiger حوض aus سافی mit Bildern u. einem Baldachin)
ومذکور حوض سافی حالیا سرای عامره نوک ایچنده یاتر

von fol. 69 vs. ab behandelt der Vf. die großen Moscheebauten
(محمدیه, Bajazid Moschee, Bauten Solimans,
72 vs. die Bauten Ali P.'s - Medresse am Adrianopler
Tor

zum Schutz der M z wie Imaret der Aja Sofia oberhalb der
Imaret der Aja Sofia, Mehemmedie, Fr Bajezid,
S. Selim, Fr Suleiman und Semmah

محروم قوجه معمار باشیلرك فنلك سنده بولمق

نقل و اخراج اولنمشدر

I

Berliner Handschr. der Sehāhi-Nāmeh Diez A 8° 88 = Pertsch pers. Kat. 145a

prächtig ausgestattet; Lwd.-Bd. mit Klappe; auf dem Vorsatzbl. v. d. Tughra des Mahmud b. Mustafa, auf die linke Seite gestellt

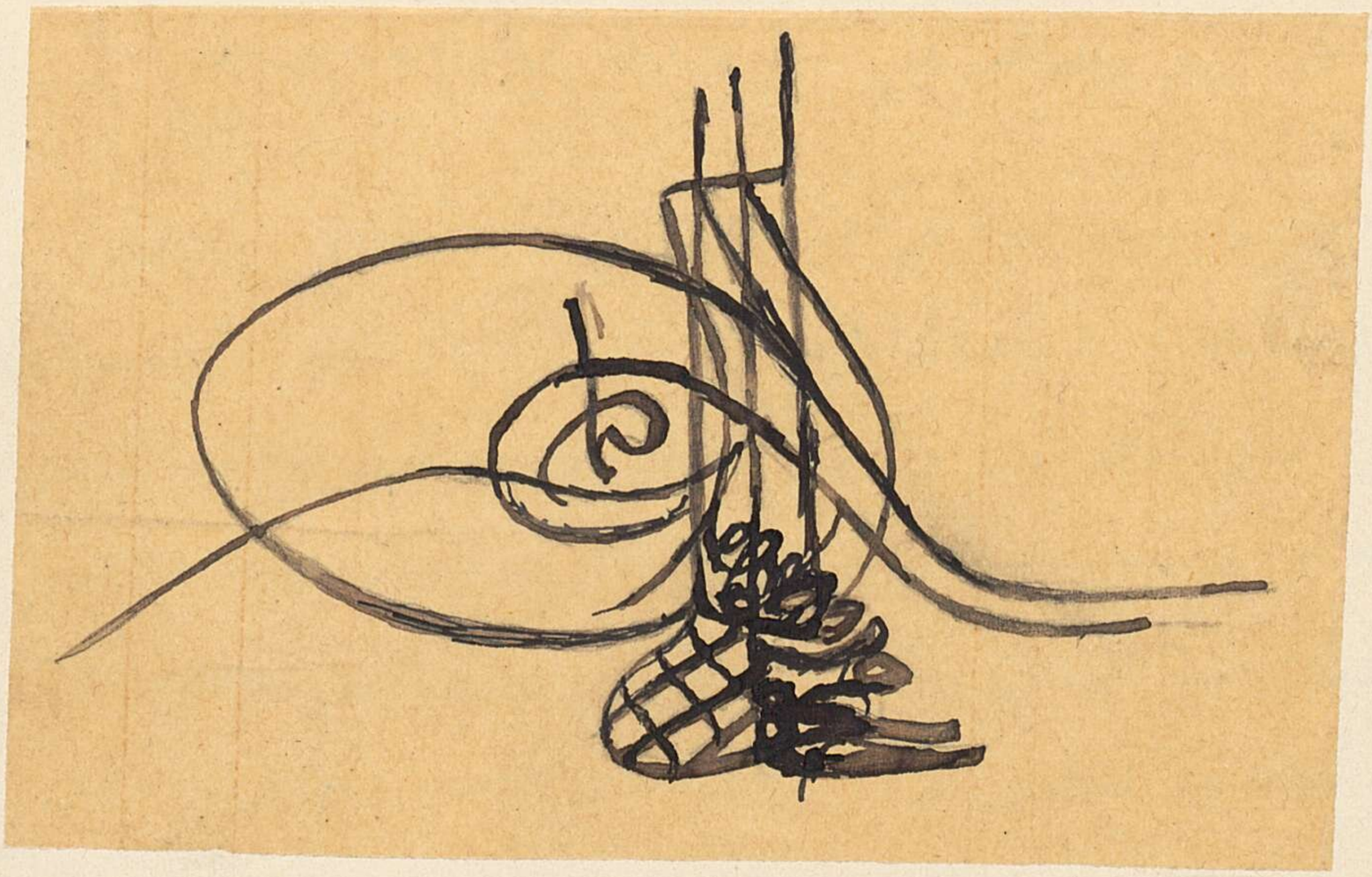

(Pertsch ent. Ispehri ist verkehrt als Mustafa b. Mehemmed)

In dem gereimten Vorworte erzählt er von seinem Vater

خدائی 2 v. 3 ff.

دخی معصوم‌کن جدید یله مرحوم — اوقتمشد لغتلر ایله منظوم

اوقیدم اولا تحفهٔ حسامی — بعضی اولدی انوکله جان شامی

دخی منظوم اوقندی جوق لغاتی — ایچوردی طبعمه آب حیاتی

شو رسمه اولدم لغت علمنده ماهر — لغتکم بلمسم اولایدی نادر

کذا ده ساله اولدقده خدائی — ایدوب رحلت قودی دار فنایی

2 vs. 3. 7 ff. Lob des حسامی

خدا شاد ایلیه روحن حسامك — ویره جنتده اعلادن مقامك

کتوردی نظمه نیجه در مکنون — سلیس و شوخ و رنکامیز موزون

جهانده یقدی بر شمع منور — شو نیمز حشره دك نفعن کورلر

Über die Sehāhi des Riew turk. Cat. 139, Berner Pers. 513, gut Blochet Pers. Hdschfs. der Bibl. Nat. II 235 ff., der auch die Vorrede nach der Pariser Hdschr. 1018 seines Kataloges mitteilt.

Bl. 3r Z. 1 حدیثنده بیوردی فخر عالم بو معنایی کاولدر خیر ادم

کاولا دائما خیراته ساعی ایدالر خلق اندن انتفاعی

دلادکلم یزکم بر خوشجه نامه نظیره اولا اول تحفه حسامه

16. Z. 8 :

نه دکلو واریسه انده جواهر کتوردم بونده الّا اولانادر

قودم انلاری کاستعمالی یوقدر ولی اولماین انده بونده چوقدر

کتوردم مثنوی دن چوق غرائب کاولا مولویلر بوکا رغائب 3 vs. Z. 1 inc.

u. s. w. Vorzüge und Unterschiede seines Werkes vor dem des Husam

چو الطاف خدا کوستردی اتمام دیدم بن داخی تحفه شاهدی نام 16. Z. 8

کدائم شاهدی مولوی یم دیار منتشده مولوی یم

a. R. : قصبه مغلوی

Blochet l. c. : دیار منتشاده مغلوی یم

مرادم بوکه تحفم بوله شهرت کله اوزانیله اطفاله قدرت 4r Z. 2.

ایدالر فرسیله اوزانی حاصل اولالر علم مولانایه قابل

4 vs. gegen unfähige Lehrer, Z. 7 f.

خراب اتمشدرر تحفه حسامی نیچه کر طبع و ناموزون و عامی

بنم بو تحفمی سن صعله یارب شولردن کاولمیه طبعی مهذب

Einleitung im Ganzen 61 بیت

Schluss 34r nach dem تاریخ

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات بو کتابی اوکرن ایچ آب حیات

lächerlicherweise und ebenso das مفتاح الفرج des Dschemali in der Berliner Hdschft 378 :

vor!

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات بو کتابی اوقو ایچ اب حیات

کیم دلرسه رحمت حق قازنه فاتحه احسان ایده هم یازنه

vor حرّم الله لحم کاتبه علی النار بحق محمد و آله الاخیار

worauf das Kolophon.

Cod. Dresdensis 13.

fol. 1 vs.

Text beginnt mit ~~[illegible]~~ kurzer Eulogie :

الحمد لله تعالى رب العالمين والصلوة والسلام على محمد واله اجمعين اما بعده ! 1a
بو كتاب مستطاب تواريخ آل عثمان صنعهم الله ! 00 عن الآفات والبليه تصنيف اتمكه
جرات ~~[illegible]~~ ايدوب بو كمينه كمتر الضعف ! 00 العباد مرحوم سلطان مراد رابع حضرتلرينك
وفاتى كونندن الى يومنا هذا اولان وقايع عجيبه لرى كما هو حق تحرير ايلدم

will in einfacher Sprache schreiben :

ارايش قافيه دن خالى وشعر ابياتدن عارى اولوب انجق روزمره ادا ايله بر مجموعهٔ نافعه
تحرير اولنمشدر لكن مورخان روم بهجت رسوم يازدقلرى تاريخلر انجق بيك قرق
طقوز تاريخنه كلنجه سلك تحريره كتورمشلردر بعض نوهواسلر دخى كيمى اون سنه لك
وكيمى اون بش سنه لك وقايع مشتمل بر مجموعه اتمشلردر بو عبد حقير ايسه <حاليا بيك
سكسان تاريخيدر> ماجرامزك كذشته سى اوتوز سنه دن زياده در انشاء الله
الرحمن دخى زياده تحريره اقدام اولنور حق سبحانه وتعالى خيرلر ايله اتمامنى ميسر
ايده امين وبالله التوفيق وهدايت الرفيق

<bis> im Or. getilgt

oben am Rande eine ausführlichere Eulogie ; rechts
am Rande erweiterte Ausführung des اما بعد

بو تواريخ آل عثمانك جامعى مؤلفى كمينه كمتر الضعف ! العبد ! محمد بن حسين بن نصوح در
als Anfang seiner Berichterstattung a. 1048 H. bezeichnet.

2 r. اسمى ! كتابى تواريخ آل عثمان ديو ويردم مقدمهٔ كتاب

3 r. در بيان لهو لعب وزياده طبيعتلرى دائما لهوه لعبه وساز وسوزه
مائل اولوب وطربانه ومغنى يانه ومضحكانه وطبل نقاريه مائل پادشاه ايدى
بر كون لطيفه طريقله احمد نام چنكانيه سر مطربان ايدى يكيچرى اغاليغى لطيفه

A 973

طریقله احسان ایتمشدر چنکانه احمد داخی پادشاهم قول طائفه‌سی بری هلاك
ایدر دیو ابا و استغنا ایدر ینه برکون سلك مطرباندن کور مصلی اوغلی نامنه
اولان حیال بازه فیشکدن بر قلعه و بر قلیون و چکدرمه احداث ایدوب فیشکلری
بر برینه جنك ایدرمك ایله طبیعتلرینه خوش کلوب و زیاده مخصوص اولمغله
لطیفه طریقله مرقوم حیال بازه قپودانلق عنایت ایدر اولدخی ابا و استغنا
ایدوب حکمت بونده درکه عصر سلطان ابراهیم خانیده مطرباندن کمی یکیچری اغالیغنه
لائق و کمی قپودانلیغه استحقاقی حاصل ایدر عصری سلطان محمد خانیده مزبور چنکانه
احمد با جمله اتباعی ایله ترسانه زندانده کورکه امر اولنوب انده کمی هلاك کمی کوجله
ازاد اولمشدر بوندن معلوم اولدیکه بو دنیا بر قرارده اولمیوب کاه مراتب علیا
کورنور و کاه محبس خانهٔ زندان حاصل اولور

Dresdner Handschrift

1) Ea 101. Selimnâme des Schikri - ein Teschkire d. i. Selimnâme genannt -

vom Vf. auf Anregung des علي چاوش اوغلي verfasst, der ihm als Muster das Istanderunamé des Ahmedî bezeichnete (6vs 3. 8 ff.

B. bei Fleischer verlesen in Schehnâm pascha Cacanneores

Nach der Hinrichtung des ʿAlî beg ward Gotschi b. Halîl ein Nachfolger:

7r: چون علي بن شهسوار اولدي قتل، يوردينه نصب اولدي قوچي بن خليل

u. machte den Vf. darauf aufmerksam, dass die Angaben des Alî beg, auf die er sich verlassen, vielfach falsch waren u. er arbeitete darauf einen Entwurf noch einmal um.

Zum Schluss gibt Schukri ausführliche Aufschlüsse über seine Studien in den zwei Abhandlungen

169r: نه مدح شاه وحسب — und 170r نه اعتقاد ناظم ونه ترجمة الكتاب

حال خود در بحر آخر

172r:

كر صورت بسك كتاب طوتدوغي تاريخ
كم لطفوز يوز اوتوز ايدي تاريخ

demnach also 930 H. vollendet.

(Fleischer gibt dieses Datum, ohne Quellenangabe, Rieu hat es überhaupt nicht erwähnt)

darunter: نه ٩٢٠ — نه ٩٧١

cod. Dresd. anonym; repräsentiert einen besondern Typus.

Ea III 1vs

آل عثمانك ابتداسی بودرکه [حضر]ت رسالت هجرتنك سنه ٦٤٠ اول زماننك قومینه
سلطان اولن قونیه تختنه سلطان علی الدین پادشاهدی ، یویان ٥٥ مملکتنه
حکم ادردی سلطان علی الدین زماننده اسفهان ولایتندن هامان شهرندن
بر دلاور شجاعتلو یکیت کلب قنیه شهرنده قرار ایتدی ، آدینه هرمز بوبکر درلردی
صلابتلو وشجاعتلو یك یکیت ادی غزا نیتنه نیت ادوب ، کلمشدی آنك نسبن
بلنلر خبر وردلرکم 2r اول یکیت ابو المسلم نسلندن درلردی کلب انده قرار اتدکده
بر پاکیزه خاتون الدی اندن بر اوغلی اولدی آدنی ارطوکرل قدی

Ertoghrul lässt sich in سکوتجك nieder; er folgt seinem Vater bei dessen Tode; Ali eddin will ihm ein Vilajet geben, er lehnt es ab

2 vs. وچق جاریلری واردی هیچ اوغلی قزی اولمزدی حق تعالیدن کیجه وکندز اوغل
طلب ایدردی عاقبت بر صالحه خاتون الدی اول خاتونله بر نیجه زمان اولدی
یتسو نمازین قلب حقه تضرع اتدی کوزینه اویخو کلدی ناکاه دوشنده بر واقعه کوردی
3r اویاندی حقه شکر ایدوب صباح طوردی آتنه سوار اولدی وقنیه شهرنه کلدی
سلطان علی الدینك بر صاحب کمال وزیر وآردی آدینه عبد العزیز درلردی علم نجومده
بی نظیر ادی زماننده افلاطونیه ٥٥ دانیال ادی وزیرك حضورینه کلوب دشنی دیو
ویردی ایتدی دوشمده بر کیجه بر واقعه کوردم بکا تعبیر ایله ددی کوردمکه اجاغم
اجندن بر بکار آقدی شولقدر اقدیکم بر دریا اولدی عالمی طوتدی کورنمز اولدی
واقعم بودرکه دیدوم تعبیرنی بیورك دیدی چونکم عبد العزیز اسطرلابه نظر اتدی
علم رویا کتابنه بقوب فکر ایدوب دیدیکم حق تعالی سکا بر اوغلن ویره کم آنوك ذریتی
عالمی طوته کم بو ولایتلری ورم ولایتلرین وانکروس ولایتنه دك دوته بو دوشك تعبیری
بودرکم دنلدی ارطوکرل حق تعالیه بیك بیك شکرلر ایتدی اوینه کلدی درویشلره صدقلر اتدی
قربانلر ایلدی حق تعالی جل ذکره اکا بر اوغل دوزی قلدی آدنی عثمان قودی

کورنمز

schliesst 908 H. mit dem Einfall des Malgodschoglu in die Wallachei.

Bl. 40 vs. اژدها بکی طوپلر wie der Dresdener Ruhi; بکی sehr häufig für کبی

47 r Z. 2. ارنوس اوغلی دلکو احمد بك so! erwähnt

vs. a. 884 aktsche Prägung.

49 vs اق کرمه für اق کرمان wie im Berliner Ruhi 172 r Z. 5

Offenbar unter Bajezid II abgefasst; in der 54 r

بو اراده ختم اولا بو کلام ، ور صلوات مصطفایه والسلام

تمت بعون الله وحسن التوفیق

54 vs.

صورت بودرکه سلطان بایزید دولت ایله پادشاه اولدقدن برو وفات

ایدن پاشالری بیان ایدر سنه ۸۸۶

folgen:

وفات

مصطفی پاشا

سنه ۸۸۷

u. s. v.

Schluss:

وفات

یعقوب پاشا

سنه

offen gelassen!

وفات

دفع داود پاشا

سنه ۹۱۲

وفات

ابراهیم پاشا

سنه ۹۰۶

مرده وزیر ایکن

a

بو طرفدن کدوك احمد پاشا دریا یوزندن فرنك : Ea 111 Be. 47vs. ٨٨٤

ولایتنه و پولیه ولایتین خراب ایدوب و بو تاریخده اقچه کسدرب بو طرفدن کذلك

احمد پاشا پولیه ولایتین فتح ایدوب ذکر اولوب کسلن اقچه نك آدین و اسمین

بك اولدرن قونوللدن بری و پولیه داخی فتح اوللدن برو تاریخ رفتن دفع سلطان

محمد اناطولیه سفر ایدوب تکور چایرنده مریخ ساعتنده ربیع الاول آینك دردنجی

کونی یوم الخمیسده وقت عصرده مرحوم مغفور سلطان محمد اخرته نقل ایدوب

وفات سلطان محمد علیه الرحمه رحلت اندی

٨٨٦

یخشی اوغلی الچلکه کلوب سمندره وارشنده غازی مصطفی یخشی Be. 50r

اوغلنی قتل ایدوب و قول اوغلی دیان برنامرد اوغلان غازی مصطفایی شهید ایدوب

و بر طرفدن اناطولی بکلربکیسی هرسك اوغلی احمد بك و میخال اوغلی اسکندر بك دباری

عربه کدرکن بورنسز تمرز ملك مارا موسی بك طوتوب عسکر ایله اناطولی و قرمان لشکری || هزیمت

اولوب واقعیه اوغرایلدن برو تاریخ واقعهٔ وارسق ٨٩١

cf. Dscod. 122, 59vs.

ägypt. schen!

cod. Dresd. Ea 111 Bl. 51 r

واستانبولده آواخر شعبانده احدکونده علی الصباح طوب اوتی اولان کلیا یه
یلدرم اینوب برقچ محلّه خراب ایدوب نجه کمسنه‌ی عورتی اوغلانی ایله هلاك
اوللدن برو تاریخ سنه ۸۹۵

Bl. 23 vs unten

مکر پادشاهك بر عرب مسخره سی واردی 24 r علی پاشا بر کون مسخره عربی
قفرتدی ایتدی اکر قاضیلری قورتروسك سکا چق انعاملر ادم ددی بعده
پادشاه بر کون عالی مجلس ایلدی مسخره عرب پادشاهك صحبتی کرم
ایکن عرب ایتدی سلطانم بنی اسلامبوله ویه وندیکه کوندر u.s.w.

hat Nichts besonderes über den Tod des Bajezid.

٨٥٨ برو 41 r. nach der Eroberung von CP. Eroberung von سور حصاری و آمولی فتح ایدوب
سمندرنوك ورشنی اوده یقالدن, dann

وبعضلر ایدرلر ~~[illegible]~~ النه سلطان محمد کندو بله واردی دیرلر وینه محمد خان نوکری و چرترینه فتح ایتدی

42 r Eroberung von Trapezunt, dann nach 53 Tagen Kastamuni

٨٦٤ ورمضانوله غره سنده سینوب فتح اولوب کلوب ادرنده قرار اولنوب اقچ کسدوردلدن برو

42 vs a. 867: دفع استانبولده قرار ایدوب قدرغه لیموننده برغوسلر یاپدددی

im Folgenden wiederholt die Form des Datums اوللدن برو

غرب 44 r neben چره خور

45 vs.

وسلطان محمد بوراده ربیع الاول آینوله اوچنجی کونی وزیری محمود پاشای
معزول ایکن ومحبوس ایکن محروسهٔ قسطنطینده زعم -? معماری ز!.. - اولان
اوسته سنان بریله کتخدای بوا~~[illegible]~~بانی کوندرب واکی جلاد واردی اکسی قرداشلردی
بری بورزان حضر وبری یوسف نام ایدی ارمنیدن مسلمانلردر اول کیجه ~~[illegible]~~ اچنده
وارب مذکور پاشای کرش بریله بوغوب شهید ایلدیلر

٨٨١ دفع سلطان محمد استانبولده قرار ایدوب قسطنطینده سری جورس. 46 vs
حصار کرمه یبدوردی ورم ایلی بکلربکیسی خادم سلیمان پاشا موره یه کندردی راست کلمیوب
کنه دونوب کللدن برو ٨٨٢

Dresdener Handschrift. 85 Bl. ἀκέφαλον u. κώλουρον.
Ea 122 Bl. 8 vo verkürzter Ruḥī

پادشاهوله بر نديمي واردي حبش عرب دلردي علي پاشا اول عربه ايتدي اكر
قاضيلري پادشاه حشمندن قورترارسك قاضيلر سكا جق نسنه انعام ايدرلردي نديم
هماندم 9r دري كلدي واردي برچاپك فنستان كيدي وبرچاپوك بابوج كيدي
پيك سواردي پادشاهك صحبتنه واردي بايزيد خان غايتده كرميكن ايتدي
بره عرب نه جوك قوشمش سين ددي بيك وار اولمش سين مقصودك ندر ددي
ايتدي دمكه قورقرين سلطانمدن ايتدي بره قورقمه نديلرسك دله ددي ايتدي
دلكوم بودركم بني استنبوله الجيلكه كوندرسين

17r Timur will den Bajezid nach Samarkand mitnehmen:
اول داخي انده وارمغي استمزم ددي مكركم بايزيد غيرتلو كشدي غيرددن
كندويي صقتمادي بلسنه زهري واردي اول اراده كندو قيدين كوردي الله
امرينه اولشدي ٨٠٤

Die Geschichte vom Bürklüdsche Mustafa und Bedruddin, vielfach abgekürzt, aber sonst meist wörtlich übereinstimmend mit der Rūḥī-handschrift Berlin ms. or. qu. 821, findet sich 24 vs. ff.; ich habe daraus folgende Stellen notiert:

~~24~~ 25r: سماونه قاضي اوغلي في ازنيقدن سوردل چقدي صمصونه واردي

26 vs: چق صوفلره دخي قاضي عسكر ايكن طويجلق ~~اولشد~~ اولشدر دوكي طويجيلر
قاتنه كلدلر

27r: وشيخ بدر الدين ايله سؤال جواب اتدلر عاقبت مولانا حيدر سزي
ايلرو كلدي ايتدي قاني حلال مالي حرام در ددي لح

25r hat diese Handschrift auch den für Rūḥī charakteristischen Ausdruck صغميوب

1r f. von Murad I: 2vs بورسده بر علي جمعه ومدرسه وبلجوكده دخي بر علي
جمعه ياپدي

59 vs. werden die Mamelukenführer اوزبك وقورباك erwähnt
der Berliner Rūki 157r 2.2 hat dafür (i. J. 893)
شام وحلب ملك مامالرى ازبك بك وقوزبك وايونبك وبورنسوربك

59 vs 2.5 تنبك Qaitibeg, Mamelukensultan, derselbe
Form auch Berliner Rūki 158r 3.4
الاشرف ملك الامرا auch Dresd. III, 50r.

6

Ea 122.

46 vs. nach der Eroberung von Cp.

خلیل پاشا ادرنده حبر قلدی اینوز فتحندن دونجک ینه ادرنده شهید ایتدی

اندن سلطان محمد لاز الینه واردی سورجه حصاری فتح اتدی ۸۵۸ frei ینه

کلوب نوابردی فتح اتدی = Giese ۱۱۱, 19 ff. übereinstimmend mit den Muhjieddin Hdschft.

47 vs. ۸۶۲ Minnet oghlu Mehemmed bij erhält لاز ایلی صنجاغنی

48 " Kastamuni u. Trapezunt im Rebi I 864 erobert; Rühi ohne genaueres Datum.

50 r. 875 aqtsches geprägt. Giese 113, 22

51 vs. l. Z. جرخور 54 vs. Z. 2 توقات

55 r f. ۸۸۲ بو یل اجنده اماسیه ناحیه سنده صنوسه ادلو بر قصبه

Nichts bei Giese u. im Berliner Rühi! زلزلدن خراب اولدی و ارزنجان اشغه کچدی

59 vs. 62 r Tucer in Edirne = 157 r Berliner Hdschft. ganz abweichend

o. Bl.

5 vs. 63 r a. 894 13 صفر Erdbeben Stambul = 157 vs Berl. cod.

weniger ausführlich Young 359 Giese

60 vs. Z. 7 – 61 vs Z. 8 abgesehen von einigen kleinen Varianten wörtlich übereinstimmend mit den Muhjieddin Handschriften B W3 G M1 L V gegen W1, Giese ۱۱۸ 15 – ۱۱۹ 24.

Die Stelle über die Ermordung des ungarischen Gesandten يخشى lautet: الحتك اوزرینه هجوم ایدب آت صلوب

قلیجیله یوزنده کوزنده باشنده چلوب دپلدی زیرا بو غازنك ~~قرنداشی~~

قرنداشنی وکندویی شیشه جوردوب وهم بونك دخی اتوز اکی دشنی چکمشدی

وهم اول غازی دخی شهید ایتدیلر ۸۹۱

Berliner Rühi 156 r

اوزرینه آت صالوب باشنده وکوزنده ویوزنده بر اکی قلج اوردی اول زخمدن

الچی هلاك اولدی انی دخی اولدمده شهید ایتدیلر مکر که یویوکدك قرنداشنی یخشی اوغلی

دریله کباب اتدرمش ایمش اولدخی انتقامنی تمام اتدی

Dresden Ea 122.

Bl. 62 r = Giese ١٢٠ 8 ff.; hat 2.10 خادیم پاشاء سرلشکر ایدب

ib. = Giese ١٢٠ 14 ff. so:

ضبط ایلدی ٨٩٣ بو طرفدن ادرنده اسکی جامع اوکنده محتسب دکانی جانبندن
اود دوشوب پشماقجیلر و درزلر و والاجیلر چارشوسی هپ اوده یاندی بو طرفدن
لشکر موز حصارلری یاپوب دونجک وقتده عرب لشکری کلوب رمضان اینک سکزنجی
کوننده بولشوب الخ

Die Stelle über die Feuersbrunst in Adrianopel fehlt in den Handschriften BW 3 GM, LV wohl infolge eines Versehens im Archetypus; das Ereignis selber mit genauem Datum in W 1, Giese ١٢٠ 19 ff., wörtlich mit einigen kleinen Varr. erzählt; nach dem Variantenapparat auch in der Kahle'schen Handschrift.

Giese ١٢١, 6. ff. so: عرب لشکری بونلرک کندوکین بلب کلوب ادانه و
ترسوس اوزرنه دوشوب جنک ایدب الیمایوب عرب چریسنه شکست واقع اولوب
دفع کرو کلوب یراغیله ادانه الخ

Varr. ١٢١, 24: اوزرینه کلوب جنک ایدب اکا طرفدن حیلی ادم هلاک
اولوب اسکندر دکوک براوغلی دوشوب الخ

ebenso Berliner
Rühi 158 r

Giese ١٢٢ 2.1 ff. lautet hier 63 vs

اندن سلطان بایزید دوکون ادب اوچ قزنی اوچ بکه وردی برینی اوزون حسن
اوغلی اوغرلی اوغلینه وردی و برینی نصوح بکه و برینی داود پاشا اوغلنه وردی
اندن نه چرلر جمع ایدب عرب دیارندن بکا توجوه! so ادیجک عرب الجیسی کلب
علی الدوله الجسنه حرمت اتمیوب الخ

Der Gesandte des Ala ed dola r

Berl. Rühi
157 vs.
abweichend.

8

a: 895

Berol. 158 r (s.g. Rūḥī)

بو يلوك شعبان اينك يكرم ايكسنده يكشنبه
كون صبح صادقده قسطنطينه ايچنده صابقه بلورب
يلدرم اندى كون كورمزده بر كوهرجله خزينه‌سى
واردى اكه واقع اولدى كوهرجله اود طوتدى
بر عالى قبه ايدى يرندن قالقوب دريايه دوشدى
واطرافنده اولان محلّلر اود كليسانك طاشنك
رشاشندن هلاك اولدلر اكى اوچ بيك مقدارى
جان هلاك اولدى و بو طرفدن فى

Katastrophe كون كورمز

Dresd 122 Be. 63 v. f.

وقسطنطينده شعبان اينك يكرمى اكسنده
يكشنبه صبح صادق وقتنده بغمور ياغوب يلدريم
شاقلوب بر صاعقه پيدا اولدى نكاه كون كورمز
كليسه سنده كوهرجله خزينه‌سى وار ايمش اوستنه يلديم
اينوب كوهرجله دوتوشب | كلسهٔ پنبوق كبى
اتدى قمو خراب اولوب تخمينه اردن وموردن
واوغلاندن بش الت بيك نفر هلاك اولدى
وبو طرفدن عرب هجوم ايدوب فى

wörtlich übereinstimmend mit dem
s.g. Muhji ed-dīn, ed. Giese S. ١٢٤
Z. 21 ff. gegen den Anonymus, der z.
B. das genauere Monatsdatum nicht hat
auch die Teza'sche Chronik Giese 359
Z. 20 ff.

ms. Dresd. Ea 178. Vorsatzbl. 1r

1/

عن مخلفات شريف حضرت رسول عليه السّلام

مصحف شريف	سجّاده	تسبيح	قفتان
١	١	١	١
مسواك	طراق	عصا	حصر
١	١	١	١
ابريق	نعلين	سجّاده	
١	١	١	

هركم بو مخلفات شريفى يازوب بله كوتورسه غناء نفسين حاصل اوله هر قنغى اوده اولسه كوندن كونه رزق و بركاتى زياده اوله و بر آفت وقضا وزيان كورميه بو مخلفات شريف حرمتنه انشاء الله تعالى قال عليه السّلام

من اراد ان يوسع عليه الرزق فليكتب هذا الدعاء ويتعلق على نفسه او يكتب ويوضع فى مذر له او يقرأ فى كل يوم مرةً واحدةً والدعاء يا الله يا الله يا الله يا ربّ يا ربّ يا رب يا حىّ يا حىّ يا حىّ يا قيوم يا ذى الجلال والاكرام اسئلك باسمك العظيم ان ترزقنى حلالاً طيباً برحمتك يا ارحم الراحمين وبه نستعين

vgl. مخلفات رسول in den Berliner Hdschften acc. 1912, 348 — Pertsch Nr. 17 fol. 2 da; ferner: Göttingen Asch 43; Wien Nat. Bibl. Nr. 1740 enthält 106v–108r ebenfalls einen Traktat در بيان مخلفات رسول الله und über seine Bedeutung als Talisman, wozu Flügel Lane II Bl. 64–65 so! anführt.

Ea 178. Fortsetzung.

1) Forts. Bl. 4 vs - 27 r Sammlung von Daten und Chronogrammen die Chronogramme reichen bis zum J. 1071 (12 r Sonnenfinsternis vom 29 Redscheb 1071), die meisten aus dem 17. Jhdt.

17 r die Statthalter von Ägypten bis auf das J. 1054.

12 r Erdbeben 25 Dschemazi I 1069

19 vs. نصوح پاشا كلابى اسكداره سوردردى ١٠٣٣ ظلم كلاب تاريخيدر :

16. Chronogramm des Haschimi: ١٠٣٠

شتاى شديد واقع اولوب دكز طوكدى ، يول اولدى اسكداره اق دكز طوكدى بيك اوتوزده

(Gefrieren des Bosporus)

20 r Mustafa P. und seine Brücke

بلدى مرحوم مصطفى پاشا ، كوپرى در فى الحقيقه بو دنيا
ياپدى بر كوپرى خرج ايدوب وارين ، ايده تا كم بو معنيه ايما
اولمدين كوپرسى تمام دخى ، اكا ايتدى هجوم سيل فنا
كچدى مرحوم ديديلر تاريخ
كوپريدن كچدى مصطفى پاشا
٩٦٢

20 vs. Kälte im August 1051 von جورى

2) Bl. 11 بوسنه آبده اتش ياقدق ١٠٥١

3) 55 vs. تواريخ ملوك آل عثمان von Anfang bis Mehemmed IV 1058.

beg. اولدى عثمانجق ابن طغرول بك سيفله روم تختنه سلطان
نسلنى باغ اوله قيامته دك اولدى تاريخى اولا عثمان ٩٩٩

4) [57 vs - 58 vs. Pilgerstationenverzeichnis]

Ea ~~Hdt~~ 178 Fortsetzung

11

2) 27 vs. inc. وقعه مرحوم و مغفور سلطان عثمان خان

بو وقايع عجيبه و حكايات غريبه و بيك اوتوز برسنه سنده شهر استانبولده
واقع اولدى مرحوم سلطان عثمان و سلطان مصطفى احوالن مولانا حسين
كه تو غى تخلص ايدر آنك بازدغى روايت صحيحه كه بيك اوتوز برحيلك يدنجى
چهارشنبه كونى سياه و يكيچرى و باغى خلائق حرزم دن سليمانيه جامعنده جمع اولوب الخ

ended 52 r with the narrative as I stopped after the Thronbesteigung Murad. IV die Janitscharen ein Geldgeschenk in fleri ausfall in ablieht expresses

بو محل يوزده اتمام بولدى

Die Wiener Handschrift Flügel 1044 scheint vollständiger zu sein –

3) n. 4) o. Bl. 10.

5) 60 r – 62 r im Tafelraume des Sultan; es fehlen zwischen 61 und 62 ein Blatt.

6) III) 64 vs. allerlei Ereignisse in Bodin aus den Jahren 1096 und 1097 verzeichnet.

Zu 2): ein ähnliches Werk über Sultan Osmân den Husayn b. Ja'far b. 'Abdallah verzeichnet Browne im Verzeichnis (hand-list) der Sammlung der Cambridge University unter Nr. 1109, 55 Bl. anscheinend autograph des Verf. beg.

جنيد فيع خفى بيورلمه سنه بيك اوتوز برحيلك يدينده چهارشنبه كونى
يكيچرى سياه على الصباح جمع اولوب الخ

Der Eingang zeigt, dass es sich um den Bericht an einen hohen Vorgesetzten handelt, was Browne nicht bemerkt hat.

Verz. der Orr. Handschriften der Bibl. des Hallischen
Waisenhauses von Fr. Aug. Arnold und August Hulles
(1a. Progr. der Lat. Hauptschule) Halle Druck der Buch-
druckerei des Waisenhauses 1876. Ao 6519.

S. 11 Nr. XXXIJ unter den Persischen Handschriften! enthält

a.) Bl. 1-74r dreifaches Wörterverzeichnis in Versen ver-
schiedener Metra: Persisch-Türkisch, Türkisch-Persisch,
Persisch-Arabisch; türkisches Neschi

b, 74v-104r Das Pend-nâmeh des Ferîd-eddîn 'Attâr.

von Bl. 100 an bis Ende der Handschrift. andere Hand

104r ff. türkische Verse. ; 188r eine in das Türkische über-
setzte Erzählung (Anfang يو فقير وضعيف يوسف بن موسى
الباي كروى الشهير المنجم ابدر ... برغريب حكايت ... تركيه تترجم اليدم

112r-113v unten eine Liebesgeschichte, حكايت überschrieben,
اتفاقا بر قاضى عسكر زاده چلبى بر نظاره عاشق اولوب anf.

Bl. 114 drei ar. Gebete von anderer Hand.

Halil Bey und mir bestehen werden. Es war eine Freude für mich, ihn hier getroffen zu haben, und bedauere ich es nur, dass aus dem vorgesehenen gemeinsamen Frühstück bei mir nichts geworden ist.

Wann kommt Moritz wieder zurück und wie ist seine Adresse?

Mit den herzlichsten Grüssen

in alter aufrichtiger Verehrung und
Dankbarkeit Ihr treu ergebener

Karl Offenbach

XII

Beschreibung der Handschrift Nr. XXXIII des Verzeichnisses der Orientalischen Handschriften der Bibl. des Hallischen Waisenhauses von Fr. Aug. Arnold und Aug. Müller. Halle 1876.

1) Bl. 1 vs. – 7vs soll sein (Vorsatzbl. 1r)

Persisch-türkisches Vokabular in Versen.

cf hierzu die Beschreibung von Berol. Ms. or. 8° 302.

Vorrede (1 vs) und 10 بابs je 16 ابيات in verschiedenen Versmaßen. die erste باب hat nur 15 ابيات.

Anf. der Vorr.:

الهام اقل اول حق آدی یاد ٥ که عالم اولدی براویله بنیاد

sonst nur noch in München nachzuweisen, Aumer Pers. Hdsch. Nr. 304,5 (Sammelhandschrift hauptsächlich lexikologischen Inhalts, enthielt außerdem die صراح (1), das Wtbch. des Firuzkûhî oglu (2), die لغت الله لغت (6) und ein anonymes ar.-türk. Wtbch. in Versen (= Flügel Nr. 208), und in Gotha Pertsch türk. Hdschfs. 42, 2, indes die Identität, die sich aus dem gleichlautenden Anfange ergibt, nicht erkannte (o. weder ein Titel noch ein Verfasser ist angegeben") Berlin Pertsch 10,1) (danach bei Ṭaṣkîfî erwähnt)

endet 7r

بود لاجینك سكا بندی كم ٥ كال اهلنه قل قاعده سنه طیو

فعولن فعولن فعولن فعولن

اجیلور طیویله قوتلو قیو

عام

Der Vf., wird der bekannte Dichter Maḥmûd b. Osman, genannt Lâmiʿî (v. Hammer GOD. II 20-195, Gibb III 20-34), gest. 938 H. entsprechen sein, obwohl vorstehendes Werk weder von Ḥ. Kh. noch sonst verzeichnet wird. L.'s. Großvater stammte aus Samarkand; er selber bearbeitete mit Vorliebe persische Stoffe – außer den altiranischen Sagen auch das ايمۇ Şûfî als Vorläufer des Ṭarâʾiḳ des Ferîdî (über diesen vgl. speziell v. Hammer l.c. 21 ff. Gibb l.c. 23) – bzw. übersetzte gelegentlich persische Werke. Von rein philologischen Werken wird von Ḥ. Kh. nur ein Kommentar zur Vorrede des Gûlistân verzeichnet (V 7. 23; Nr. 10832), der häufig vorkommt; daneben enthält die Berliner Hdschft. Oct. 1064 zwei kleinere Abhandlungen des جلبی zur persischen Philologie.

لغت لاصی (Vonatyhl. x)

Verzeichnis der Werke des Ṭāmi'ī bei Ḥaǧǧī Khalfa. Autoren
Verz. Nr. 5173.

1, II S. 70 Nr. 1947 بهار وخزان

2, " " 498 " 3854 جابرنامه

3, " " 572 " 3948 جامع اللطائف vgl. Nr. 19

4, III " 67 " 4502 حسن ودل

5, " " 132 " 4686 زهادنامه

6, " " 304 " 5640 ديوان

7, " " 465 " 6459 رشف الصاخ (gedr.)

8, " " 606 " 7205 سلامان وابسال

9, IV " 28 " 7481 شرح اسماء الحسنى } vgl. Nr. 20

10, " " 41 " 7536 شرح معما الاسماء الحسنى }

11, " " 43 " 7589 شرف الانسان

12, " " 79 " 7669 شمع وپروانه

13, " " 82 " 7689 شواهد النبوة Übers. aus dem Persischen

14, " " 86 " 7697 شهرانگيز

15, " " 182 " 8040 عبرت نامه

16, " " 419 " 9042 فرهادنامه

17, V " 231 " 10832 شرح ديباجه گلستان

18, " " 266 " 10987 كوى وچوگان

19, " " 404 " 11456 مجمع اللطائف vgl. Nr. 3

20, " " 639 " 12431 معانى اسماء الحسنى

21, VI " 31 " 12611 über die Namen der Suren u. Ājat des Koran

22, " " 69 " 12747 مقتل حسين

23, " " 151 " 13018 مناقب اويس قرنى

24, " " 185 " 13171 منشآت

25, " " 367 " 13423 Übers. نفحات الانس

26, " " 421 " 14171 وامق وعذرا

27, " " 468 " 14318 ويس ورامين

28, " " 503 ~~14416~~ 14413 هفت پيكر

2) 7 vs - 14 vs : نظم الاساسی (Hauptstück 7 vs)

Persisch-türkisches Vokabular in 14 arbâ von ungleicher Länge, die ersten sieben (bis 11 vs) gezählt; beg. 7 vs :

چو بسم الله بس الحمد لله ، دیالم هم توکلنا علی الله

انك برلیکنه اندك شهادت ، قلالم مصطفایه بك نهایت الخ

ferner ebenda : عجمجه جمع ایدوب برنیجه اسما ، کتوروب نظمه بن ایلدم املا

انك ویردم ادن نظم الاسامی ، که بوریسه بولیدر خوش نظامی

او قویانلر بونی ایرسون مراده ، علیه فاتحه فردن بوراده

انله حقّنه ایدر اولسه ایثار ، بولدقدن عوض جنت ودیدار

H Kh. V S. 354 Nr. 13856 نظم الاسامی ترکی جمع ناظمه وهو رجل

سمی اسمه علی الاسمآء ونظمها بالترکیه اوله

چون بسم الله پیش الحمد لله

collegit librum compositor, cuius nomen celera nomina superemi net, et huius carminis ea inseruit. Incipit sic

quandoquidem formula „Nomine Dei" ante formulam „Laus Deo" venit

~~Vorrede (7 vs) türkisch, memwisch~~

Diese Übersetzung schwerlich richtig; nicht vielmehr: der Autor ein Mann, der Âlî el-ema genannt worden ist?

Schlussvers 14 vs :

آخر انجام ایو ادلو نیك نام ، کردمش پرداخت ایلدم تمام

am ~~Rande~~ Schluss 14 vs

عم

عام

ح سر

حماد الاول

سه بلت والف

(in Leipzig Fikr. Sen X, 4, fol. 46v - 58v und das Leipziger Ex. und) Sonst nur noch in Gotha, Persisch türk. Hdschft. Nr. 35, der aber die Stelle bei H. Kh. übersehen hat.

3, 15 r - 26 r Überschrift: لغت حسامیه (& in verschiedenen Versmaassen 1)

Persisch-türkisches Vokabular in 20, evtl. 21 قطعه von verschiedener Länge. Vorwort fehlt; vermutlich ist in der Handschrift oder in deren Vorlage ein Blatt verloren gegangen mit dem Anfange.

beginnt: رخك آلنك ندر نور علی نور صبحك واللیل یوزك آیت نور

15 r

فاعیلن مفاعیلن فعولن مفاعیل فرج بحری مسدس کلدی مقصور

خدا تکری توانکر معنی بابی ایشه بویرق ویریجی کار فرمای

دیمجی: کوکما ای مردان دیرلر سپهر گردان، به ایو سیرم ریحان سیری اشك تمامی

Schluss 26 r

دیمجی / دیمجی

Der Name des Vfs. scheint Ende des 9. Abschnitts vorgekommen:

چون موشحله! ده حروف اولدی تمام، ختم ایدوب والله اعلم دیر حسام

Sonst anscheinend nicht bekannt.

H. Kh. 13824 verzeichnet: نصیب الفتیان ونسیب البیان فارسی منظوم

لحسام الدین حسن بن عبد المؤمن ابن الخوئی الشاعر المتوفی سنه اوله الحمد لله العلی القوی المتین الخ فی ثلثمائة وخمسین بیتا

und erwähnt dasselbe Werk unter 7217 ohne Name des Vfs. als Quelle der عشرات السرية, auf Grund des Vorrede dieses letzteren Werkes, in der Überschrift als Titel نصاب الفتیان u. als Vf. حسام الدین الشاعر الخوئی genannt wird (s. ms. Berol. ms. or. 8°. 302, 1)

Von dem Vokabular des Husameddin, das H. Kh. kennt, ist mir nur eine einzige Hdschft. bekannt geworden, Berlin Pertsch Nr. 73, in der die Vf. sich in der Vorrede الحسن بن عبد المؤمن الروی nennt, und ein Schlussvers ist durch die Übereinstimmung der Eingangsworte und die Zahl der Verse, die bei H Kh. u. in der Vorrede auf 350 angegeben wird, gesichert.

Fabgesehen vom Titel

1) Überschrift der ersten باب steht, die folgenden bis zur zweiten باب einschl. gezählt; von da an bis zum Schluss werden die einzelnen Abschnitte nur als فصل bezeichnet. Wenn ich richtig gezählt habe, enthalten die vorhandenen 20 Stücke 337 bis, nämlich

3) (Fortsetzung)

In der Vorrede zu seinem Vokabular erzählt Schāhidī, dass er als Knabe die Anfangsgründe des Persischen aus der Ghurra gelernt habe; damit ist möglicherweise die hier vorliegende Ghurra, oder das غرة القياني des Husameddin gemeint.

Die Vermutung, dass beide Werke von demselben Vf. herrühren, liegt nahe, lässt sich aber nicht beweisen.

auffällig ist die Homonymität mit einem andern Autor, der ebenfalls aus Choï stammt und von dem H. Kh. folgende Werke anführt (vgl. Autorenlg. Nr. 3113):

v. I, 574 Nr. 9609:

قواعد الرسائل فارسية ... لحسن بن عبد المؤمن الخوئى المظفرى

v. 5, 256 Nr. 10923:

كنز اللطائف فى علم الانشا والرسائل لحسن بن عبد المؤمن الخوئى (! المظفرى ohne المظفرى)

" 6, 331 Nr. 13716: نزهت الكتاب etc. (mit dem Zusatz

I: 17 II 14 III 18 IV 15, V 18, VI 16, VII 21, VIII 16 IX 34

(NB. vielleicht sind hier 2 gitta zusammengefallen -) X 17 XI 18,

XII 17, XIII 17, XIV 17, XV 18, XVI 17, XVII 15, XVIII 8, XIX 11 XX 13.

نصیب الفتیان

6

Berliner Handschrift Persisch türk. 73

enthält 1) das persisch türk. Glossar des Firischteoghlu. 1–16 vs

2) 17 ff. arabisch-persisches Vokabular

الحمد لله العلی القوی المتین والصلوة علی النبی الامی الامین وعلی آله واصحابه

الذین شرعوا مناهل الدین وسلکوا محجة التغیر،

حنین کوید ناقل این لغات وقایل این ابیات الحسن بن عبد المؤمن الرومی طاب الله

ثراه (am Rande beigeschrieben) طاب الله ثراه) احسن الله تعالی (ته abgek.)

عواقبه، که روزی از اوقات فراغت مطالعه جزوی از لغت منظوم معروف بنصاب

صبیان الفتیان از نتایج بیان امام بدر الدین ابو نصر فراهی روح الله تعالی رمسه وطیب

نفسه اتفاق افتاد ودر اعجاز وایجاز آن لطیفه رنا ملی رفت ودواعیه باطن بر آن

جمله باعث گشت که جهت امتحان خاطر خامد و تشحید قریحه جامد تکلفی نمود شود

ومقدار پنجاه قطعه ویک دو رباعی بعدد سیصد وپنجاه بیست بر آن منوال باوزان

مختلفه وقوافی متلونه متضمن بعضی از الفاظ عرب که بر ائمه طلب ادب تواند بود بقلم

آمده، واکرم مختصران بزرگ بغایت مستحسن ومطبوع افتاده است بحمد الله تعالی

که این مجموعه نیز از قوایدی که مقبول طبایع سلیمه وافهام مستقیمه باشد خالی نیست

(خالی +)

مصراع گر تو خوی ای صنم ما نیز هم بد نیستم

گر تو بر خود عاشقی ما عاشق خود نیستم

18r

وچون بتوفیق ربانی از تهذیب این ترکیب وتنقیح این ترتیب فراغت میسر شد

صواب چنان نمود که این با کوثره حدیقه فطنت وجواهر صدف فکرت را نصیب

الفتیان ونسیب التبان نام نهاده شود وبالله العون والتوفیق

Schlussvers 32 vs

کوثره

حسامی شاعر معنیست ساحر، زهی قادر سخن الله اکره قابولی ادنک

(das Ex. hat mehrfach türk. Interlinearglossen.

حسامی شاعر از معنیست ساحر زهی قادر سخن الله اکره قابولی ادنک

فی تم الکتاب بعون الملک الوهاب

فی تم الکتاب فی نهاه

Die Worte جَاهِلٌ übersetzt Fl. et videant alii quae res sit; ähnlich sagt er IV 517 (Nr. 9429) جَاهِلٌ مِنَ الْعِلْمِ de quibus plura e libera mihi petenda" Flügel, entsprechend dem Sinne nach richtiger

4) 27 vs - 45 r : محمودیه

Persisch-Türkisches Vokabular, von unbekanntem Verfasser; in 33 oder 34 بابی, verfasst i. J. 957; Bearbeitung des bekannten Vokabulars des Firischteoglu;

nicht bei H. Kh. verzeichnet, dessen Artikel محمودیه Nr. 11 557 (جمعه in 50 باب!) sich, wenn keine irrigen Angaben vorliegen, sich auf ein anderes Werk beziehen.

Die Mahmudije ist vorhanden:

Berlin: acc. ms. 1912, 248 in 33 بابی und oct. 961 in 34 بابی

München: Sumer Pers. Hdschf. 304, 2; Türk. Hdschfs. 219, Bl 1-34

Leiden Nr. 168 Dozy ("emendata et aucta editio" des Firischteoglu; titulus محمودیه non ab auctore sed ab editionis auctore profectus est; 27 carmina vel capita. Sex quae restant 28-33 sunt additamenta ad editionem alteram) Abschfs. vom J. 1035 Bibl. Ac. Reg. Toient. XXXV, 2 u. XXXVI nach de Jong اوّل ذی الحجّه anni 957;

Brit. Mus. Harl. 5466 (Rieu S. 136, der aber die Identität des Werkes nicht erkannte); 33 فصل ca.

Paris St. Germain des Prés 637 (nach Dozy)

In der vorliegenden Abschrift sind die فصل ca. nur bis zum 5 ten ge zählt, die folgenden nur als اخر تطعه wie in der اسامیه لغت

K Kh. verzeichnet die محمودیه unter Nr 11557 (F 430)

محمودیه ترکی منظوم ایضا فی نظیر المحمدیه للشیخ بدر الدین القاضی محمود بن الشیخ محمد بن تلری وبرمش خلیفه القاضی المتوفی سنه ۹۱۱ الّا انه نظم نازل الدرجة وهی علی خمسین بابًا وقد قیل اسمه الوسیلة وقد کتبته هناك فلینقل واهداه الی السلطان بایزید

und 14228 (F 439)

وسیلة ترکی منظوم کالمحمدیة علی تسعة واربعین بابًا اوله الحمد لله الذی رتّم فی مصنوعاته الخ وهی المحمودیة

Zusatz zu Nr. 4.

Ein weiteres Ex. der محمودیه ist in der Vaticana und wird von P. Horn ZDMG. [i J. 44 unter Nr. 35 [44] als metrisches Handbuch, „die einzelnen Versmaße durch türkische Verse belegt" bezeichnet, beginnt mit „بحر طویل, بحر مدید مخذوف, darauf رمل, رجز etc". in 34 قطعه, anfang'

بفتح خالق وفتاح وواحد ، بیُمن هادی ووهاب وواحد

Horn hat also weder den Titel noch den Inhalt erkannt u. daher die Identifizierung des Werkes verfehlt.

Bei der weiten Verbreitung des Ita Werkes wäre es auffällig wenn H. Kh. es nicht gekannt oder verzeichnet haben sollte. (hat allerdings auch das Vokabular des Fleischer's übergangen!); ich vermute, dass die Angabe über den Vf. unter 11557 soweit richtig ist, dass er unter Bajezīd II geschrieben u. 911 H. verstorben. Freilich ergibt das Chronogramm (بای خوش ملک) das J. 957; sollte dieses aber nicht blos in بیت = 906 enthalten sein?

Die Angaben unter 11557 u. 14228 widersprechen sich: nach 11557 wäre es in 50, nach 14228 in 49 باب, u. نظم, die Vorrede aber in Prosa.

Die Biographie des Vfs. Schaqā'iq 1, ٣٧٤f. wo er nur محمود بن سلطان بایزید خان — حضرتلریك خواجه‌سی معروف : شیخ محمد زاده‌لك پریشیله زمان سالمشترنده امام علیدنصکره امام اولمشیکه محروسه بروسه ده اون بیلدن زیاده قاضی اولوب ... معده طقوز یوزاون بر سنه‌سی اناطولی ولایتنده قاضی عسکر اولمشیکله معزول اولوب — زمان سیرده وفات البلدی ... السنهٔ ناسده تداول ایلیین محمدیه نام کتاب بنام نظیر ترکی برکتاب تنظیم ایدوب محمودیه تسمیه البلدی لکنه رحومك نظمی سست اولوب مرتبه‌سی رتبهٔ قبولدن ساقط اولمغیله بیله الخلایق رغبة لائق اولمادی — وسائر خواجه کان یازدیغی نظملك جواهر کرانمایهٔ منظومه‌سنه اولشبه کم عیاری قاتمدی —

8

5) 45vs - 52r : خمسات قاضی سراج (Hauptstück 45vs)

Arabisch Persisches Vokabular, Vorrede Prosa, persisch (45vs - 46r) worauf 23 قطعه in verschiedenen Versmaassen folgen; jede قطعه enthält 7 بیت, von denen die ersten zwei einen persischen Spruch und das Versmaass enthalten.

Verzeichnet bei H. Kh. V 468 Nr. 11655:

خمسات الادبیة لسراج القاضی لغة منظومة فارسیة قریبة (Flügel: ciratus) ob nicht: عربیة?
فی اربعة وعشرین بحرًا من بحور العجم

13769

Vorn. Bz. 45vs:

چنین گوید بندهٔ ضعیف و بی کار نحیف سراج القاضی اصلح الله شانه که در وقتی از اوقات شریفه که نظر در لغتهای منظومه افتاده بود همچو نصیب الصبیان و نصیب الفتیان و نسیب الاحباب و روضه و سلک الجواهر و باقی منظومات یاران که نظم او در مقابلهٔ ایشان نثر گشته امّا باین فصاحت و بلاغت و صنایع بدیعیّه از ضروریهای شعر خالی نبوده اند همچو است و هست و بود و شد و آمد و چه و چون و چو و تو و آن و بدان و لیک و لیکن و برادر و دادر و مقدّم المعنی ولف و نشر و قصر و ممدود و دیگر ضروریهای ناپسندیده و نیز از یازده و دوازده بحر بیش نبرده اند ناگاه خاطر خامد باعث گشته که چند بیتی ضرورتها مذکور ساخته شود و بر جمیع بحور عجم مشتمل گردد و همت بر طبیعت خویش دل را مشغول ساختم تا صد و پانزده بیت در بیست و سه قطعه بحر عجم که هر قطعه پنج بیت باشد و غیر از تخفیف مشدد مشتمل بر بیست و سه بحر از بحر عجم که هر قطعه پنج بیت باشد و غیر از تخفیف مشدد ولف و نشر که پیش شعرای این دو | صنعت صنعت ممدوح گشته بود و ضرورت شعر واقع نشده باشد میسر شد و اورا خمسات نام نهاده شد امید از خواننده و نویسنده آنست که ناظمش را از دعای خیر فراموش نکنند و بالله التوفیق انه ولی التحقیق والتدقیق

Von den hier genannten Vokabularien:
1, سلک الجواهر 2, نسیب الاحباب 3, نصیب الفتیان 4, نصیب الصبیان 5, الروضه
1, das Vokabular des Abu Nasr Farahi 2, das oben 3, besprochene Werk des Husam ed-din Choiji 3, wird von H Kh. unter N: 13769 verzeichnet; 5, vermag ich vorläufig nicht nachzuweisen.

Das vorliegende Vokabular des Kadi Sirāǧ scheint in Europa nicht vorhanden.

6) 52 vs - 74 r : سلك الجواهر

Arabisch Persisches Vokabular des ʿAbdulḥamīd b. Abdurraḥmān aus Angora الانكوري

beg. 52 vs nach der besmele:

الحمد لله الذي زين الانسان بالرأس والراس بالانسان

ebenso (las) H. Kh., dagegen Wien 103, 2 باللسان u. 104 بالعين st. بالانسان

schliest 74 r: حميد اين را بسال هفت صد وپنجاه هفت اندر باتمامش رسانيدي بعون خالق يزدان

Be. 52 vs. nach den ar. Eingangsworten (Eulogien)

چنين گويد ناظم اين جواهر طاهره وقائل اين ابيات ظاهره المقر على ذنوبه الكبيره والمعترف على ديونه الكثيره عبد الحميد بن عبد الرحمن الانكوري اصلح الله عاقبتهما كه وقتي از خاطر خطير حاضر ودل ناصر بصير ناضر عبور كرده كه اقتدا بر شاعرين عالمين وشاعرين عالمين شمسين منيرين قمرين بدرين صاحبين نصيبين مولانا بدر الدين ابو نصر الفراهي واولانا حسام الدين الخوئي طيب الله في اولاهما ابراهما وروح في الاخرى ثرهما كرده در اصناف فكر را صرف بجهت مهور اعراس نظم صرف كنم وگل بهار را از گلزار چمن باطنم چون خدود حسان همچو حسان بفصاحت لسان وكتابت بنان از نقاب اكمام ازهار بعنايت ملك كردگار بر گشايم حجت تجربه طبيعت خويش دل را مشغول ساختم تا بمقدار سي وپنج قطعه در بعض بحور حاصل شد ، بعدد پانصد وپنجاه بيت ديگر در آخر هر قطعه يك بيت فارسي زياده از ابيات معدوده درج كردم تا خواننده از معنى ترتيب فارسي پاره محظوظ گردد ، وبعض صفت بديع را مثل تجنيسات ومقلوبات واشتقاق وغيرها بمركبهاء گوناگون رقم زدم ، وكلام فضله بكار بردم كه مراد متعلم در اينجا دانستن لغتدر بيت گر شما تجريد من غواص درى مطنتم جوهريم در هنرهاى ذاهل ضيعتم ، نودعى بايد كه دريابد رموز لفظ من ، هر پليد وارذل وادنى چه داند صنعتم ، معلم حاذق وكودك دگر قابل بود ، بهره گيرد زين كتاب فاخر بر حكمتم نثر اميد است كه اين نسخه چون نصيب الصبيان ونصيب الفتيان متداول گردد | 53 r انشا الله تعالى ، وتاريخ هجرت رسول عليه السلام در سال هفت صد وپنجاه هفت بود كه در سلخ شهر جمادى الاخر اين كتاب باتمام رسيد واورا سلك الجواهر نام كردم ، متوقع است كه ناظر وقارئ اين نسخه ناظم را از دعاء جزيل وثناء جميل فراموش نكنند والله المستعان واليه التوكل والتكلان

6, (Fortsetzung)

Das Vokabular wird von H. Kh. unter Nr. 7217 wie folgt verzeichnet:

سلك الجواهر فارسى لغة منظوم لعبد الحميد بن عبد الرحمن الانكورى الفقه فى
جمادى الاخر سنه ٧٥٧ اخذه من نصاب الصبيان والفتيان وغيرهما اوله الحمد
لله الذى زين الانسان بالراس والراس بالانسان الخ ابياته خمسون وخمسمائة و
قطعه خمس وثلثون

Von demselben Vf. führt H. Kh. unter 13323 an:

منية الواعظين مختصر لعبد الحميد بن عبد الرحمن الانقورى الفقه اوله اول جمادى
الاولى سنه ٧٦٣

Sonst nur noch in zwei Exx in der Wiener Nat. Bibl., Flügel 103, 2
und 104; 103 enthält an erster Stelle das Vokabular des Abu Nasr Ferāhī
die Abschrift von 104 datiert vom J. 902. beide mit türkischen Interlinear
Glossen wie das hier beschriebene Exemplar.

7, 104 r – 105 vs Sieben Gedichte zu 7 بيت mit dem Refrain

طنه كوزت بقمه بلر پوشمه هيچ
رند جهان اول يورى طوقمه هيچ

Das erste Gedicht beginnt

ديكله سوزم ساكه ديرم اى عمو قرداشك اولمى سوزى حق دينو

ein Dichter nennt sich Rauschenie روشنى – mystischen u. asketischen
Inhalts. (mit Refrain كل عبد الله اول)

105 vs – 106 vs. Fünf 7 بيت Gedichte zu 5 Zeilen غافل اولمه بو كوكل اكاه اول هيچ هوادن

نيچه برشام وسحر كاره اولا جرم وعصيان وكنه سهو خطا

106 vs ein persisches Gedicht 5 Zeilen
" r. ein weiteres pers. " 13 بيت روشنى

107 r verschiedene kurze türk. Gedichte; hingeschriebene Namen:
روشنى, سرى.

107 vs. – auszüge aus نجاتی, darunter 107 vs. die Verse;
108 vs.

نجاتیله دریسندن اولیسی احمدله یکدر

که عیسی کوکره ایرسه نه دم اورر احمددن ; über die Anekdote, die dazu gehört, vgl. Gibb II 56 f; über N. Gibb 2, 93 ff.

Zum Schluss ein ترجیع بند des N. über عنّت, Refrain:

تک یرده کوکره ذرّه قدر منت اولمسون

Dazwischen 108 r oben folgende türkische Verse

عبرت ال ای غافل بندن کانجه دولت خانه نك
پاسبانی بوم اولوبدر پرده داری عنکبوت

wozu am Rande die persischen Originalverse geschrieben sind

پرده داری میکند بر طاق کسری عنکبوت
بوم نوبت میزند بر قلعهٔ افراسیاب

108 vs ff. die Schrift des

Von den hier besprochenen Vokabularien ist das älteste

I, das نصاب الصبيان des Abu Nasr Farāhī

es wird zitiert von Husam ed-din (II), Kadi Sirāǧ (III), im سلك الجواهر (IV), in den عشرات السريّة (V) u. in der تحفة علائي (VI), im

III und IV als نصيب الصبيان; bei II als نصاب الفتيان

der Name des Vfs. wie oben bei II

bei II : امام بدر الدين ابو نصر فراهي

" IV مولانا بدر الدين ابو نصر الفراهي

" V امام ابو نصر فراهي

" VI امام بدر الدين ابو نصر فراهي

II das نصيب الفتيان ونصيب الصبيان des Hasan b. Abdulmumin er Rūmī.

Vf. zitiert I und wird selber von III, IV, V u. VI zitiert; in V erscheint als Titel نصاب الفتيان

sein Name in IV مولانا حسام الدين الخوئي, in V u. VI als حسام الدين الشاعر; in IV wird nur der Titel zitiert

III die تحفة des Kadi Sirāǧ

zitiert I u. II und سلك الجواهر u. zwei andere; gehört also vor IV

IV سلك الجواهر des Abdulhamid b Abdurrahman el Engere

verfasst 757 H.

zitiert nur I u. II

V die عشرات السريّة des Beha ed-din aus Chalgara, verf. 812

zitiert I u. II

VI تحفة علائي des Kapudji ابن البواب محمد, verf. um 845.

zitiert I u. II

A 11

Erlangen Nr. 44

alter Or. Ldbd. ohne Klappe.

nicht foliiert. angeblich 136 Bl.; gutes deutliches Nas-chi

beigelegt eine lat. Beschreibung des Inhalts der Hdschft.

datiert Hall de Nov. 1718, unterschrieben:

Dadychis

Arabs.

Bl. 1. Vorsatzblatt mit allerlei roten Schmierein.

" 2a die vier Fragen, die ein rechtgläubiger Imam zu be-

antworten hat (nach Abu Hanifa); von anderer

Hand. (Abschrift in A 100 genommen)

Die eigentliche Handschrift beginnt

a) Bl. 2b - 4b نعت شريف, versifiziert, türkisch, 13 Z.

b) 5a leer; 5b - 78b (11 Z.) هذا كتاب سُبُل الهدى, vokalisiert

c) (79a ein Rezept und ein Gebet.; 80a leer)

80b - 134b 13 Z. كتاب مستقيم

guter Text, korrekter als in der Berliner Handschrift

mss-or. qu. 1366.; Bl. 80 durch Brand teilweise verletzt, in den späteren Teilen Raum für rote Überschriften nicht ausgefüllt.

135a Gebet und 14 بيت.; beg.

نفس سيطانه اولياء سن نكي حالك اولور اوغافل

135b andere Reimereien.

der Erlanger Or. Handschriften

über das gedruckte Verzeichnis s. A 34a Heft II.

XII a

Berlin, türk. Handschrift Pertsch 377. v. H. 1, 225 Sehi 65

Latifi

verzeichnet!

Der Text beginnt 2a Überschrift: ديوان خليلى فرمايد

siehe Bl. 4 } 141a Überschrift درخاتمة الكتاب

142b f. Schluss: das ergibt 876 als Jahr der Abfassung (Sehi 65)

نجه قان اغلدرسن خامه سن تمام ايتسك فرقت نامه سن

چوبى حذف ايله كم اهل تواريخ كتاب اسمن بلور كندويه تاريخ

سزوك يوزندن الدق چون نقابى دكل والله اعلم بالصوابى

دكل

sprich

دى كل

تمت بعون الله

143a - 147b فرقت نامه

s. Bl. 4

147a: منم بيكى قلبدر پس غريب اول ? قلندر

Vf. ?

147b غزل همامى des

148b " " "

149b نسيمى فرمايد

150a عطايى فرمايد 150b وله

151b zwei بيت

152a عبدى رومى فرمايد zum Schlusse:

اشرف اوغلى عبدى رومى كبى مجرم يوزى قرا

ارارلرسه بولنميا نفسى هواسن قوجى

152b يونس فرمايد 153a وله 154a وله 155a

155b 156b 157b

158a يونس فرمايد 159a وله ايضا

160a عاشق پاشا فرمايد zum Schluss عاشق پشا

161a يونس فرمايد 161b desgl. 162a desgl.

163b يونس امره فرمايد ; 164b يونس فرمايد ~~165b~~ z. Schl.

يونس امدى توبيه

جان سنده يكن ايله عمل

z. E. von 163b يونس امرم بو توحيد محق اولمش

165 b. يونس فرمايد 166 b. وله ايضا 167 a desgl

168 a وله 169 a يونس فرمايد 169 b وله 170 b وله

(z. Schl. يُونُس اَمْرَه)

171 b فُرْقَت نامه darin Vf. nicht genannt 173 b وله ايضاً

174 a غزل (z. Schl. بيچاره عاشق) 174 b وله darin

احمد genannt) 175 a وله darin das Wort رقيب zum

Schluss der Verse auf dem Kopf stehend

175 b يونس فرمايد zum Schl. nennt sich عاشق يُونُس

176 b قَيغوسز ابدال فرمايد (nennt sich zum Schl.)

177 b اَفْلاكى فرمايد, darin folgende Verse:

ايلوكا ايلوك جزا دُر تكردن

هر جزا احسان اِلَن احسان بُلور

ياوز ايشدن صاتَشُور ياوزلغا

قيو قازن يارِچون زندان بلور

178 a ff. وله bg.

مصطفانك جانه يوز بيك سلام

ogl. weiteres Bl. 5

180 a وله (zum Schl. aber nennt sich عاشق

181 a وله (z. Schl. عاشق) 182 b وله (z. Schl. عاشق)

183 a شَيَّادِ حَمْزَه فرمايد (auch z. Schl.)

185 a يونس فرمايد (z. Schl. يونس امدى)

185 b وله (z. Schl. يونس) 186 b وله (desgl.)

187 b وله darin: چقرمق

z. Schluss: ركو هر چقرمق كرك هيچ صرافدبلمز اولا

يونس امدى وارسن اوتور يوزكى حضرته كُتُر، طَبْطَق كبى برار كَتُر بو جهانه قَلْمَز اولا

188b احمدی راست z. Schl. اسرکه احمدی

189a وله , z. Sch. Ahmedi genannt

189b وله , z. Schl. محمد

190a وفایی راست z. Schl. genannt ; 191a وله beginnt

191b صفای راست (auch z. Schl.) جاجا جانیله سوارم سسه سانی ای کزل u. s. w.

192b غزل مرزه (" " ")

193a محبی فرماید 193b بیت ib. رباعی Vf. ? Vf. ?

194a Überschrift fehlt ; ein langes فرقت نام , Vf. nicht ersichtlich ; beginnt

سنوك کبی سلطانی کورمین کوزه ٥ نجه قان اغلما سون کیجه کندز

اشتمیشم بو کون قرقلر یدیلر ٥ فراقوك کونی بیك یل دَ دلر

u. s. w.

endet 197a.

darunter folgendes Kolophon

تمت الکتاب بعون الملك الوهاب عن ید اضعف العباد

درویش حمزه بن حاجی مراد غفر الله له ولوالدتی

ولجمیع المومنین والمومنات والمسلمین والمسلمات الاحیاء منهم

والاموات فی التاریخ النبی عم وعلی آله واصحابه الاکرم

سنه سبعین وثمانمائه فی الوطن بوزداغ فی اوایل

شعبان المعظم ختم الله بالفضل والنعم

ähnlich das Kolophon von Berlin ms or fol. 3322 dort اغفرلنا و لوالدینا

197b Schmierereien 198a unbeschrieben

199a ein kurzes Ghazel des حیرتی überschrieben

کلام حیرتی die Schlussverse auf dem Innenseite des Einbanddeckels.

در خاتمة الكتاب 141a f.

اَلَا اِی عاشِقِ درویش دلریش
خلیلی خسته دل بی یار وبی خویش
دوزندك چون بو زیبا بوستانی
تمام اتدُك بو نازك داستانی
كه هر بر بیتِ در بر دانه كوهر
بلور صرّاف اولنلر قدرِ جوهر
اكا كم لمعهٔ عِشق اتمدی برق
كهردن ایدَمز خرمُهْرَهٔ فرق
بلی انلر كه صرّاف جهاندُر 141b
رموز عشقه جمله نكته داندر

u. s. w.

بو سوزی خوش دمشدر نكته دانلر 142a
معانی شرح ادن اهلی بیانلر
كَلَن كلدی جهانه اغلیورق b
كدن كتدی یُراكن طغلیورق
سَنُوك ~~اغلاموغا~~ اغلامغوكا حدّ وعد یوق
فرحناك اولمغه ساكا مدد یوق

worauf die Bl. 1 angeführten Verse folgen.

Das قرقت نامه 143a beginnt : اَلَا اِی شاهِ شیرین شوخ شَنْكُل
صَچی ریحان وسنبل یا كَغِی كُل

Zu cod. Berol. Petsch 377.

1) خليلى

2) ولى 147b 148b

unter Murad II Zeitgenosse des Scheïchi und Ahmedi aus Nicäa. übersetzt das Widmung für Chalîl P. aus dem Persischen, dichtet ولتنامه und فتوتنامه

Tatifi 367 f.

v. H. GOD 1, 126 f. nach Hunna Tatifi.

übersetzt Hamami mit der Badehose! ولى

3) نسيمي 149b

4) عطائي 150a u b

Latīfi 245 f. (Zeitgenosse Taheichi's)

v. H. GOD 1, 121 f. (unter Murad II)

5) اشرف اوغلى بن عبدى رومى

nicht bei Latīfi.

v. H. GOD V, 473 f. (Nachtrag)

Der Name sonst nicht von ihm bezeugt.

6) يونس 152b - 159a 164b 165b - 171b 175b 161a ff.
185a - 187b.

يونس امره 163b (cf. 170b)

7) عاشق پاشا 160 a

8) قیغوسز ابدال 176 b

9) اندکی 177 b - 182 b

fehlt bei Laṭīfī und v. H. GOD. –

ist vielleicht der Biograph da Mevlāna

Gibb I 145 a disciple of Jelāl's grandson Čelebi

Emīr Ārif, vollendete sein Werk 754 H

10) شیّاد حمزه 183 a

fehlt bei Laṭīfī u. v. H. GOD.

11) احمدی 188b - 189b

12) وفایی 190a 191a

Sahi

v. HGOD 1, 317

13) صفائی 191b

Sahi

v HGOD 1, 262 = 2, 197

14) مزنه 192b

15) محبّی 193a 193b

Chalīlī.

GibbH 379 - 383

benützte die Berliner Hdschft (s. S. 380 Anm 1)
ist beschrieben zwei Stellen, deren unter S. 383 die Be-
schreibung von CP.

S. 380 ff. Khalīlī's book was finished in
866 (1461/2) the title Furqat-Nāme forming its
chronogram.
Cod. Or. 3,
both here at the close of the poem and in the
introduction the author speaks of the book as
Furqat-Nāme, which settles the question as to
its proper title. Sāhī, Latīfī, and von Hammer
call it Firāq-nāme (which also would mean
Book of Severance) and Rieu speaks of it as
the Dīwān of Khalīlī, which looks like another
instance of the slovenly use of the term Dīwān
to indicate any book of poetry (see vol. I,
p. 183). Hasan alone gives it its true name
Katib Chelebi does not mention it.

Cod 379 stammt Ch. aus Bitlis near Diyār-Bekr.

178b Schluss von افلاکی

صدقله افلاکی بیکی قول اولن
مولانا لیبی عجب سلطان بلور

179a اوچ یوز اون اوچ مرسلوك شهنشاهی
قامنوك سلطانه یوز بیك سلام

6a

نه شیرین سویلمش استاد معنی
بو بر بیتی لطیف خوب یعنی
در آن ساعت که ما مانیم هویی
رنجشایش فرو مگذار موی

9b nach Anrufung Abu bekr, Omar Osman
Ali مرتضا, شیرخدا, حیدر, dann امامین
Hasan u. Husein, endlich حمزه u. عباس

12a ff. Überschrift اغاز داستان Biographisches

عجم ملکنده پیدم علمه مشغول
اوقردم گاه فقه وگاه معقول
طریق زهد مختار ایلمشدم
حضور اهلن بکا یار ایلمشدم
یرم که مدرسه گاه جامعیدی

13 ff. nach ازنیق 61b nach Stambul

5

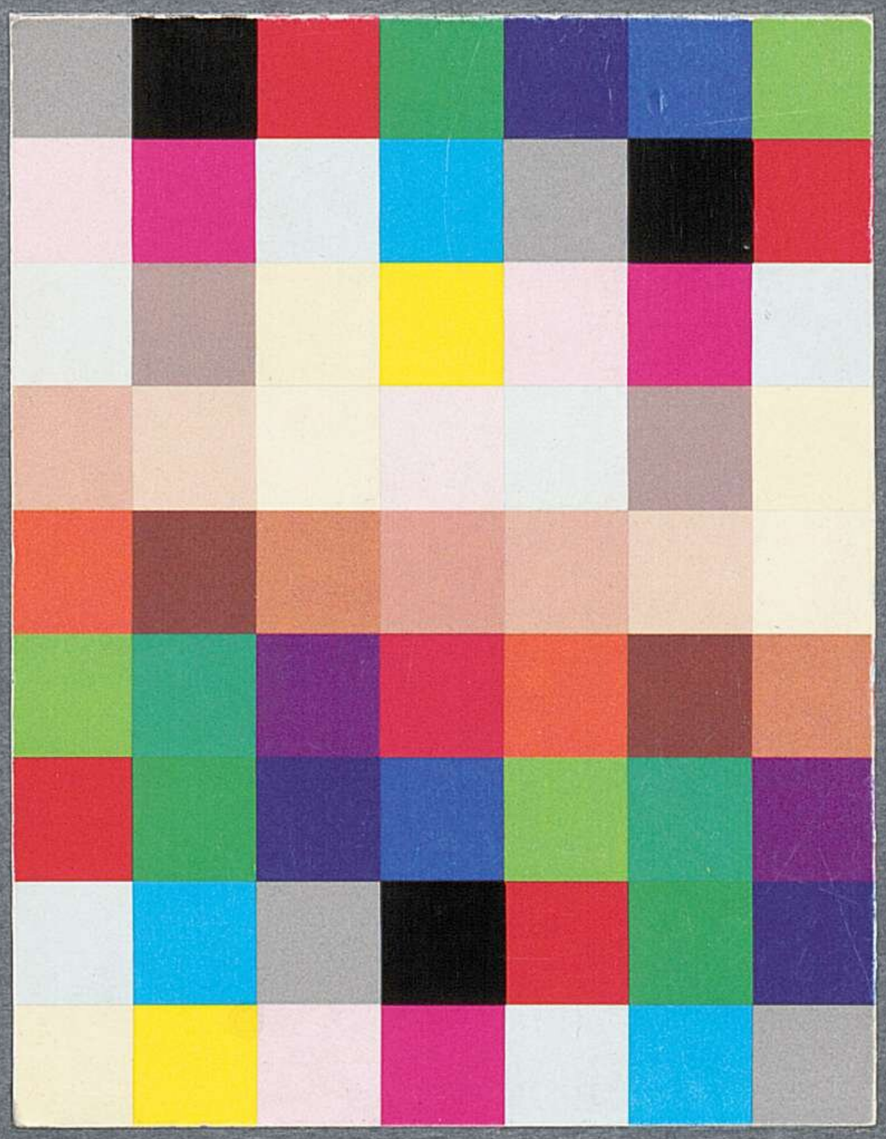

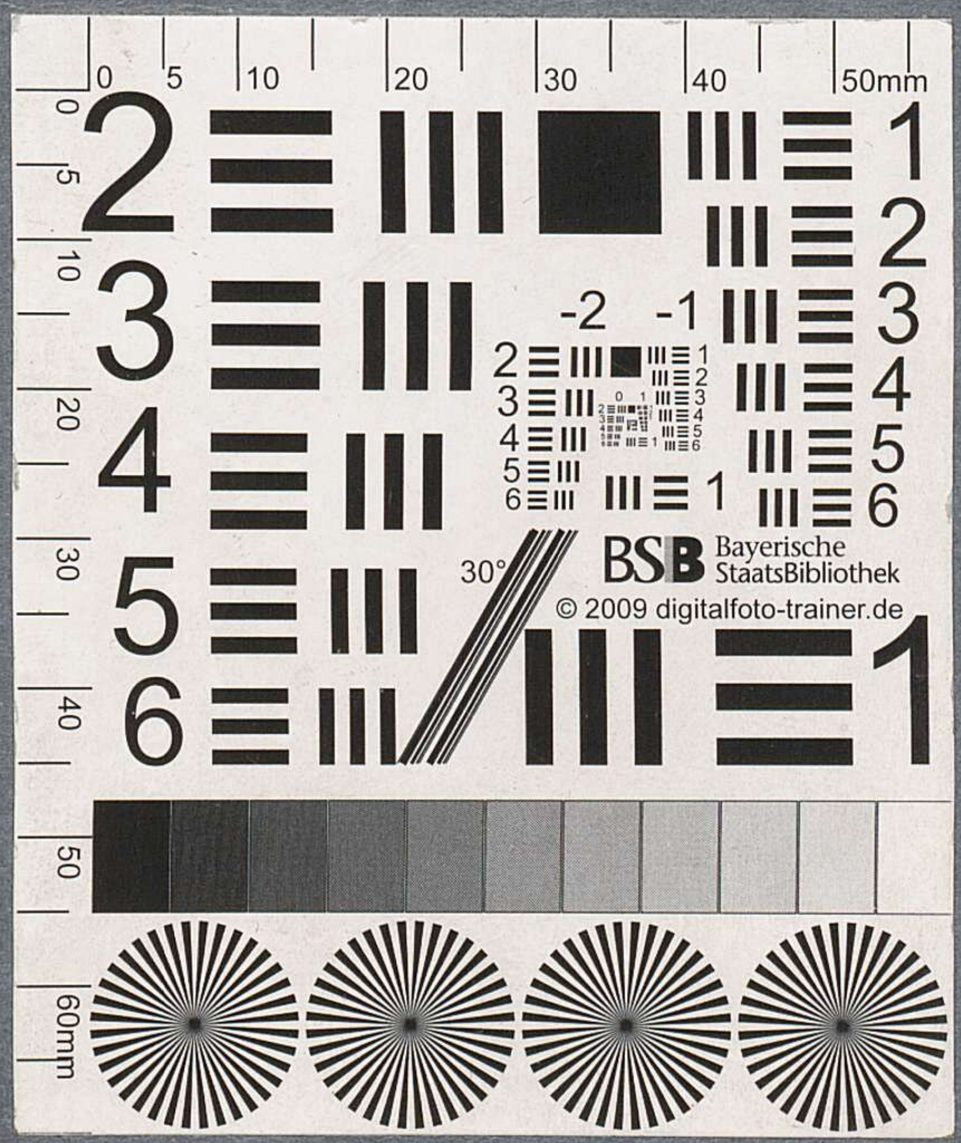

13

ا

ق

ن

بو

ر

ك

Omar Osman

امامين

عباس ب. حو

Biographisches

BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Mordtmann, Johannes Heinrich

Johannes Heinrich Mordtmann (1852-1932) Nachlass: Notizheft - BSB Ana 687 A.97.3.I

[S.l.] 1852-1932

Ana 687 A.97.3.I
urn:nbn:de:bvb:12-bsb00106910-7
BSB-Hss Ana 687 A.97.3.I